

Constantin P. Popescu

DOUĂSPREZECE NOPTI

*„O carte în carte, ca un vis într-un vis...”
Părinților mei.*

SEMĂNĂTORUL
Editura online – ianuarie 2011

I

Voi începe ca întotdeauna, cu începutul, se gândea Ștefan. În trenul prea gol și încălzit peste măsură de soare, mergea către mare la sfârșitul sezonului turistic. Avea speranța de a regăsi o mare așa cum nu mai văzuse de mulți ani, doar a lui, după furia normală a miilor de turiști din sezonul plin care tocmai se încheiase. Va fi obosită ca și mine marea acum, dar trebuie să ajung la întâlnirea asta cu ea, se gândea. E plănuită de mult și nu știu cum de am amânat-o atât. Oare ea mă va mai recunoaște? Cum să nu, doar cred în nemarginirea și freamătul ei și ea știe, desigur, iar eu voi începe ca întotdeauna. Cu începutul...

Era foarte cald în trenul acela aproape gol și care șuiera din când în când. Mergea cu viteză mare și lui îi plăcea asta, mai ales că se făcea un pic de curent pe culoar și în compartiment. Va ajunge mai repede, se gândea. Atunci trenul frână cam brusc, apoi încetini. Se apropia o gară sau alt tren, nu știa. Se duse la fereastra vagonului și văzu dintr-o dată marea, așa cum o știa sau cum și-o dorise, albastră, turcoaz ca de pe altă planetă. Era acolo, aproape și totuși departe, unică și misterioasă, așteptând, mereu așteptând. Omul înțelese că se apropia și își coborî valiza, o privi, apoi se duse spre scara vagonului. Trenul mergea foarte încet, apoi se opri scârțâind și el privi gara pustie în care doar un om cu uniformă albastră agita vertical un steag galben. Se grăbi pentru că nu mai cobora nimeni și de teamă că trenul va porni din nou.

I se păru ciudat să simtă terenul solid sub picioare după orele de stat pe bancheta din compartiment. Se dezmoști, privi cerul senin, aproape alb de lumină, apoi simți pe față adierea vântului cald. Bătea un pic cam tare, i se părea că șuieră și se gândi că asta e de la oboseală sau de la

Întinderea aceea plată a locului. Vântul nu avea copaci pe care să-i înfioare. Totul era uscat de căldură în gara aceea. Nici nu-l interesa prea mult cum se numea, ajunsese la mare, era acolo. Nu mai dorea nici să bea apă de sete, nici să se odihnească. Nimic altceva decât să ajungă acolo, aproape de ceea ce simțise dintotdeauna a fi nemărginirea.

Ocoli gara pustie urmărit de privirile albastre și spălăcite ale omului cu steagul, care acum îl ținea leneș în mâna dreaptă. Trenul se depărta încet ducându-și zgomotul lui. Nu îi plăcea privirea aceea fixă și iscoditoare a omului cu uniforma albastră și merse mai departe. Înaintea lui se deschidea un drum pietruit și drept. Simțea că duce acolo unde își dorea să ajungă și porni cu pași mari. Ar fi vrut să cânte, atât era de bine dispus. Valiza lui parcă nu mai avea greutate, apoi își aduse aminte că mergea acolo pentru a începe ceva, ceva dorit de foarte mult timp, numai al lui. Încă neclar, dar va fi, sigur că va fi, asta simțea, pentru că se hotărâse să înceapă cu începutul.

Vedea orizontul frumos al mării. I se părea aproape, dar după o oră de mers prin soarele fierbinte și vântul șuierând îl cuprinse oboseala acolo, prins între câmp și cerul aproape alb. Transpirase și i-ar fi prins bine o băutură rece, aburind, dar nu o vedea decât în imaginația lui. Așa se petrec uneori toate, se trezi gândindu-se, dacă nu ai ceea ce îți dorești atunci le poți oricând imagina. Acum am nu dorința, ci nevoia de a ajunge. Privi spre noii lui pantofi care-l strângeau, se gândi că praful acela nu se potrivea cu ei. Se opri și îi scoase, le legă și șireturile de mânerul valizei și porni cu tălpile goale prin praful acela care încă nu semăna cu nisipul plajei. Va ajunge, sigur că va ajunge. Mergea așa, pas după pas și privind norii de praf pe care îi făceau pașii lui, unu, doi, o sută, o mie de pași. Își număra pașii, dar apoi, ridicând ochii, se văzu pe o alee cu plopi de o parte și de alta. Privi înapoi, zări gara în urmă, foarte departe, apoi privi aleea, plopii unduiți în vântul care nu mai șuiera, ci foșnea plăcut în frunzele galbene încă pe ramuri. Drumul era pietruit și se gândi că ar

trebui să se încălțe. Se aplecă ostenit și se încălță. Vedea la capătul aleii cu plopi un fel de han cu o firmă. Era ceea ce își dorea, să ajungă și să se odihnească. Să ajungă. Să se odihnească.

Trecuse de prânz și îi era foame. De aproape, hanul acela era o clădire din cărămidă cu un etaj, cu ferestre și balcoane mari, pe colțuri, așa că i se păru exact ceea ce trebuie pentru a se opri, a mânca și a dormi. Și pentru a începe, se gândi, trecând pragul după cele câteva trepte. Ușa era deschisă și pătrunse într-o atmosferă răcoroasă, un pic întunecată. Erau acolo un bar, o recepție sau așa ceva, câteva fotolii simple și mari din răchită, măsuțe joase și flori cu fruze mari pe lângă ziduri. Simplu și primitiv. Omul se simți prin America de sud, mai cu seamă că un radio lăsa să se audă încet un Nat King Cole din alte timpuri.

Alte timpuri, da... Un alt timp, asta îmi trebuie, zâmbi pentru el. Se simți privit de hangiu de după tejghea, atent și tăcut. Semăna cu Clark Gable, dar nu zâmbea. Părea că se ascunde în spatele mustății lui îngrijite, care-i pune foarte bine în evidență ochii căprui.

-Puteți să îmi oferiți alt timp, domnule?, îl întrebă în glumă ca să deschidă conversația.

-Depinde ce fel de timp, răspunse hangiu privind-l pătrunzător în ochi, iar musafirul se simți deodată mai somnoros și obosit. Aici nu ținem deschis în timpul sezonului, ci deschidem numai la încheierea verii. Dar fiindcă drumul v-a adus până aici vă stau la dispoziție, domnule. La noi se plătește o dată pe zi, seara, pentru ziua precedentă, dar sigur că nu asta vă doreați să auziți. Da, vă putem servi cu un alt timp, dacă doriți, un timp plin de liniște și apoi mai avem o masă caldă la prânz, o cină după cum doriți, iar micul dejun este gratis din partea casei, e vorba de cafea și cornuri cu ciocolată, vanilie sau altceva dacă doriți. Aici avem obiceiul să dăruim felul nostru de țigări, un omagiu adus clienților, desigur numai fumătorilor. Acum nu vine multă lume, mai nimeni, dar cei care vin de obicei nu mai sunt tineri și încă își mai caută marea lor, aceea personală și

singură cum numai marea poate fi... Dar nu asta cred că vă interesează acum, domnule, nu-i așa?

-Sunt un pic obosit, da. Dar aş vrea să rămân aici pentru doar douăsprezece zile şi nopţi. Acum însă aş dori să fumez una din ţigările de care spuneţi, am nevoie de un strop de odihnă pe un fotoliu din acelea din colţ. Ai putea să-mi aduci şi o cafea?

-Îndată, domnule.

Hangiul se întoarse şi întinse spre raftul cu ţigări din spatele lui o mână foarte frumoasă. Avea degetele lungi şi cu unghiile foarte frumos tăiate, degetele aveau mici fire de păr pe falange, păreau a fi mâinile unui artist obișnuit cu clape albe de pian. Degajau deopotrivă finețe și forță ascunsă, fără a fi mari. Musafirul se surprinse privind lung mâna aceea. Mâna apucă un pachet de ţigări auriu şi sclipitor şi îl întinse noului venit zâmbind blând.

-Odihniți-vă cât de mult doriți, am să vă aduc şi cafeaua. Clasică, la nisip sau espresso?

-Clasică şi amară, mulţumesc.

Îşi luă valiza şi se îndreptă spre colţul cu masa joasă de lângă ferestra pe care o vedea din interior. Era înaltă cât zidul, acoperită cu jaluzele care filtrau lumina şi căldura. Se așeză, privi marea pe care abia acum o vedea cu adevărat de aproape şi simţi prin cântecul lui Nat King Cole vuietul calm şi uniform al valurilor.

Atât de puţin şi totuşi cât de mult, observă musafirul, apoi deschise cu grijă pachetul auriu de ţigări care i se păreau a fi din alte țări. Erau foarte parfumate şi primul fum îl ameţi ușor ca în adolescență. O altă mică minune. Apoi veni spre el o femeie cu haine albe aducând cafea pe o tavă mică. Cafeaua mirosea foarte frumos, iar femeia avea ochi foarte mari, verzi şi îl privi drept în ochi la fel ca hangiul. Se simţi ciudat, dar puse asta pe seama oboselii şi a ţigării celei noi şi necunoscute. Femeia se depărtă fără o vorbă, dincolo de perdeaua care separa probabil bucătăria de holul mare şi umbros. Cu ochii în caimacul cafelei, omul îşi simţea foarte aproape momentul acelu început numai al lui. Se liniştise şi toate i se

păreau exact așa cum le dorea. Va dormi diminețile cât va dori, dar nu prea mult, va lua acel mic dejun din partea casei acesteia care îl va adăposti douăsprezece zile și nopți. Va merge pe țărm și va visa cu ochii deschiși și se va încălca de brize, valuri și cer. Și va dori apoi să se întoarcă la începuturile vieții lui. Asta va face după-amiezele, acolo, sus, în camera aceea plătită de el. Va scrie primul, apoi al doilea și în cele din urmă al doisprezecelea capitol al cărții lui. Da, așa va face. Nimic nu îl putea opri tocmai acum, când se afla la începutul drumului dăruit lui.

-Când veți dori să vă arăt camera chemați-mă, spuse hangiul acela ori barman ori ce va fi fost. Omul îl privi ca trezit la realitate din scurta lui reverie și înclină ușor capul.

-Haidem acum, spuse. Se ridică, luă valiza și se apropie de bar. Hangiul întinse aceeași mână frumoasă și apucă o cheie cu etichetă.

-Lăsați-mi mie valiza, vă rog. Sunteți doar dumneavoastră acum aici și de aceea am să vă ofer cea mai frumoasă cameră, este la etaj, pe un colț care lasă să se vadă marea prin două ferestre mari. Am văzut cum vă uitați jos, la marea de dincolo de pensiunea aceasta, mai adăugă gazda și se îndreaptă spre o scară largă din lemn lăcuit.

Parcă mi-a citit gândurile, se gândi musafirul.

-Nici nu e prea greu asta, se vede prea bine pe chipul dumneavoastră că v-a fost tare dor de mare. Ați ajuns aici după drumul acesta de doisprezece kilometri, fără mașină. Noi, stând aici de-o viață, lângă mare și în mare liniște, am deprins foarte bine a simți oamenii în alt fel. Dar nu aveți de ce vă teme, nu suntem decât noi trei, dumneavoastră, eu și soția mea care v-a adus cafeaua, spuse hangiul urcând. Îi ducea valiza călătorului și pașii lui erau foarte liniștiți.

Doisprezece kilometri, cum naiba... Ușoara emoție a musafirului se risipi când se deschise ușa camerei și priveliștea mării prin ferestrele mari, de pe ambele ziduri exterioare ale încăperii, îl copleși. Marea părea tangibilă de acolo și nu își dăduse seama cât de înalt era acel etaj, era ca

și cum ai fi privit marea de foarte sus. Se vedeau clar de acolo valurile și spuma lor pe țărm, zarea care începea să se coloreze a asfințit, totul era uimitor și nu se așteptase chiar de loc la așa ceva.

-Este splendid cu adevărat, spuse musafirul.

-Da, este. Cina se servește imediat după apusul soarelui aici, apoi vă puteți plimba pe țărm seara. Veți putea vedea luna și miile de stele strălucind, mai spuse hangiul, ca și cum ar fi citit un pliant turistic. Vă așteptăm jos, odihnă plăcută, domnule. Ieși și ușa se închise fără nici un zgomot.

Minunat septembrie, blând, totuși un pic neliniștit, își spuse Ștefan. E doar emoția acestei zile, cu începutul ei. Apucă valiza și o duse la dulap, apoi scoase hainele și le puse pe raftul din lemn curat, fără nici un fir de praf. Lemnul părea cald, plăcut și bun. Lângă fereastră, sub un pervaz mare din același lemn cu dulapul se afla o masă acoperită cu o față de masă albă și foarte curată, cu flori mari și roșii, sângerii, și un scaun. La fundul valizei se afla tezaurul lui de scris, stiloul, sticla cu cerneală, topul cel mare de hârtie albă și nouă, apoi scrumiera grea din bronz și acum țigările cu pachetul auriu. Își scoase și portofelul din buzunar, privi înăuntru, avea exact douăsprezece bancnote de o sută, parcă anume câte una pentru fiecare zi și pentru fiecare noapte, scoase una din ele și o puse în buzunar. Plata, aici, se făcea seara.

Se așeză pe patul de lângă zid, un pat de o persoană cu cearceaful foarte alb și aspru, cu o pernă simplă, o pătură subțire din lână și atât. Patul era cam tare, dar Ștefan se întinse și respiră adânc. Închise ochii și atunci marea se auzi mai clar prin ferestrele deschise pe jumătate. I se păru că plutește cu adevărat pe ape, ca legănat. Dar îi era foame, se ridică și privi cum soarele asfințea asupra mării. Lumina din cameră era roz-albăstrie și i se păru un vis. Deschise ușa care nu făcu nici un zgomot. Coborî scara și auzi iar radioul. Hangiul tocmai ștergea un pahar cu un șervet foarte alb, îl privi și musafirul simți din nou acel sentiment un pic ciudat. Omul avea ceva straniu și nu-l putea descifra clar. Gesturile cu care ștergea paharul aveau ceva de vrăjitor, erau lente și totuși sigure.

Din când în când se oprea și privea paharul la lumină, apoi îl așeza pe suportul lui din bar, urma altul și iar la fel. Musafirul se simți amețit, dar hangiul îl invită să se așeze la aceeași masă. Ca la un semn, apărură femeia cu ochii verzi și aduse farfuriile cu legume fierte și o bucată de carne, salata, pâinea, sarea și restul. Se așeză oarecum intimidat.

-Dacă doriți altceva pentru cină am să vă rog să-mi spuneți, domnule, spuse hangiul, dar omul deja mânca și dădu doar ușor din cap, mulțumind. Era bună mâncarea, îi era cu adevărat foame.

-Numele meu este Robert, spuse hangiul, iar pe soția mea o cheamă Maria, ne puteți spune pe nume în aceste zile cât veți sta la noi, domnule.

Ștefan terminase de mâncat și se apropie de bar.

-Mulțumesc, spuse. Acum aș dori să vă plătesc pentru prima zi, spuse musafirul și scoase din buzunar bancnota de o sută. Sper că este de ajuns, nu-i așa? Hangiul înclină capul și luă bancnota cu un gest foarte ușor.

-Numele meu este Ștefan, spuse musafirul. Aș vrea să ies puțin pe malul mării, aproape că s-a întunecat.

-Cum doriți, domnule Ștefan, ușa de aici este deschisă toată noaptea și lumina de la intrare nu se stinge decât dimineața, singură. Puteți intra și ieși când doriți.

Marea, seara, este cu mult mai misterioasă, se gândi pășind pe nisipul al plajei și își scoase iar pantofii care se udaseră. Cerul fără lună lucea de stele care păreau foarte apropiate. Nu mai văzuse niciodată atât de clar Calea Lactee traversând tot cerul și pulsând parcă de o viață neștiută. Privi îndelung cerul clar, pășind desculț prin apă, până îi amorți ceafa. Era ceva magic în tot ceea ce îl înconjura, dar nu simțea teamă, ci doar curiozitate și emoție. Ce ciudați sunt oamenii de la pensiunea asta, se gândi deodată, dar el avea un scop și toate cele de trebuință. Va visa așa cum visase la toate acestea și visele i se vor transforma încet în realitate, așa cum se întâmplă cu toate visele.

Se întoarse sus, cu picioarele reci de la apa mării și un duș cald și îl toropi de-a binelea. Se culcă în vuietul lin al mării și adormi imediat.

Noaptea întâi

Strada aceluia oraș era largă și casele erau așezate destul de departe una de alta, în așa fel că se făcuseră grădini de jur împrejurul lor. Copacii crescuseră în voie și acopereau mijlocul străzii cu umbră răcoroasă. Știa că mai fusese pe acolo, pe stradă nu se vedeau decât câțiva trecători, iar ceea ce îi atrase atenția erau privirile lungi ațintite asupra lui când trecea pe lângă ei. Apoi întorceau capul, se opreau chiar pe loc și păreau cu toții foarte surprinși. Nimeni însă nu scotea un cuvânt. Mai întâi curios și el, apoi mirat de aceste priviri fixe, se uită la el de jos în sus și văzu că era îmbrăcat complet în haine albastre, cu gulerul și manșetele albe. Își simți capul acoperit și se văzu ținând în mâini o beretă de marinar, cu cele două panglici atârând pe spate. Mâinile lui erau bronzate și parcă nu erau cele cunoscute, ci mai puternice. Avea în palme bătăături care-l făcură și mai curios. Se enervă în vis și starea aceasta îl făcu să meargă mai iute, dar picioarele lui pluteau pe strada aceea. Trebuia să ajungă undeva, la un loc unde era măcar o oglindă sau o vitrină mare, dar se trezi deodată salutat de un grup de marinari îmbrăcați la fel cu el. Le răspunse mirat. Râdeau veseli, păreau a fi beți așa cum numai marinarii pe uscat pot fi. Simți și el o sete teribilă. Bere blondă, da, asta-i trebuia.

Coti la stânga pe o stradă cu clădiri mari și frumoase doar pe o parte, pe cealaltă parte era o faleză, cu soarele care colora totul în asfințit. Merse pe partea cu clădiri, găsi o berărie mare cu mese afară. Se așeză, ceru o bere băiatului cu șervetul alb pe mână, o primi și bău cu sete. Avea un gust amar de tot. Nu-i plăcea și nu mai bău. Ceru să o plătească, scoase un portofel mare din piele maronie, găsi o bancnotă cu cifra o sută pe ea și o întinse băiatului. Acesta o privi mirat și spuse ceva într-o limbă pe care el n-o înțelegea. Dar îi mai aduse trei halbe de bere și apoi îi puse pe masă o mulțime de monede strălucitoare. Bău din prima halbă și nu i se mai păru amară, era bună și o goli. I se umpluse burta cam prea repede,

dar nu se gândi prea mult și o bău și pe a doua. Mai bună. Ameți ușor, dar era bine. Adună cu palma monedele de pe masă. I se păreau grele în metalul lor, le puse în buzunar și se simți mai bogat. Îi veni să râgâie și scoase acel sunet, dar eliberarea aceasta îl făcu să bea și a treia halbă pe nerăsuflăte. Asta era cea mai bună din toate, dar simțea că îi e de ajuns, se îmbătase și plecă de acolo legănându-se pe picioare. Plutea cu adevărat și în vis.

Traversă strada mare și merse cu mâinile în buzunare pe trotuarul lat, pe lângă faleză. Privea apa și se auzi cântând un cântec pe care nu știa să-l fi învățat vreodată.

-Hei, pușorule, unde te grăbești așa?, îl întrebă femeia de care se ciocnise. Fără să mai aștepte un răspuns, îl luă de braț și traversară iar strada mare. El se împleticea fredonând, apoi ea îl duse pe o stradă cu case înalte dar cu foarte puțin loc de mers. Abia dacă încăpeau amândoi, erau acolo balcoane mici și înguste din piatră la care se vedeau flori de un roșu aprins. Femeia râdea veselă și el se lăsa dus. Intrară pe o ușă din lemn masiv, gros, pe un culoar lung și întunecat, unde femeia deschise o altă ușă. Văzu un pat mare spre care ea îl împinse cu putere, râzând în hohote. Cu o mână își descheia bluza, apoi se dezbracă de tot și veni lângă el pe pat, râzând, dar el aproape dormea.

E Veneția, se gândi, așa o cheamă, de aceea limba băiatului de la berărie n-o pricep, se gândea amețit. Femeia îl săruta pe gură, dar el adormi.

Ștefan presimțea că toată această ambianță, camera și patul, marea și cei doi oameni, gazdele de aici, au o menire deosebită în călătoria lui. Îi aducea în memorie visele. În stare pură, clare ca un film.

Se făcuse ziuă și în cameră se furișa lumina curată a zorilor. Pe el îl dorea puțin capul și se simțea încă amețit. Înțelese ce se întâmplase,

femeia îl privea cu capul sprijinit pe un cot, zâmbea și îi mângâia ușor fruntea. El îi privi părul care era lung, castaniu și ondulat. Îi atingea un sân și colțul stâng al gurii. Știu deodată cine este, nu era Veneția, nici orașul și nici femeia. Era Amsterdam, el era cu adevărat marinar, timonier cu acte în regulă și toate detaliile vieții lui îi erau cum nu se poate mai clare în clipa aceea. Dar îl durea capul, iar femeia aceea îi făcea foarte bine cu palma ei pe frunte. O simțea caldă și catifelată, asemenea unei mari petale de floare.

-Nu m-a mai iubit nimeni ca tine, niciodată, marinar cu ochi albaștri, îi spuse femeia, iar el simți deodată că o iubește mult, cum nu mai iubise niciodată. Că toate cele trăite până atunci, miile de mile pe mări și oceane îl aduseseră până la ea. Poate că o căutase fără a ști o viață întreagă, pe toate mările, prin bordeluri, cârciumi sau pe la companiile maritime, cine mai putea ști. Ea era acum aici, alături și el simțea acest minunat foc blând care îi încălzea inima așa cum nu mai simțise vreodată.

Amsterdam, se gândi, frumos port și frumoase femei, ea este una din ele și acum este a mea, dar mai târziu?...

Se ridică și se văzu gol de-a binelea. Căută din ochi hainele prin cameră, iar femeia care privea râzând în hohote îl făcea să fie un pic rușinat. Dar râse și el cu bucuria cea mai mare pe care o simțea cu adevărat, era aici, acum, clipa cea mai frumoasă din lume și numai pentru el. Se aplecă și o îmbrățișă pe femeia aceea fără nume. Pe iubita lui. Ea îl strânse tare la piept. Ochii lui aveau lacrimile primei mari fericiri și simți același fior și în pieptul femeii.

Părul castaniu și ondulat al ei se revărsa peste obrazul lui și ameți atât de tare încât se pierdu de el însuși.

-Mă cheamă Maria, îi spuse ea șoptit și îl întinse pe pat.

Se trezi în bătaia brizei de dimineață prin fereastra rămasă deschisă noaptea. I se părea că încă se mai află acolo, cu femeia aceea. Privi în jur, văzu totul iar, înțelese visul și se miră cât de viu și clar fusese. Merse la

fereastră, respiră aerul rece cu miros de alge și se gândi că poate are cu adevărat ochii albaștri. Se duse la baie și privi în oglindă propriul lui chip prin acei ochi din vis și știu atunci că sunt ai lui. Poate din alte vieți, se gândi. I se păru atunci prea greu să deslușească totul.

Coborând scara spre cafeaua de mic dejun se învioră și se simți deodată foarte liber. Bucuros că putea merge pe unde va dori pe malul mării, care era numai a lui. Că va scrie ceea ce dorea atât de mult. Că va trăi așa cum visase măcar pentru douăsprezece zile și nopți, din care una se scursese deja.

În chip ciudat, cafeaua era pe aceeași masă, aburind alături de farfuria cu cornurile franțuzești și de scrumieră. Camera era goală, radioul cânta un cântec al lui Jacques Brel, *Dans le port d'Amsterdam*, ca o coincidență prea clară pentru el. Asta îl irită puțin, dar cafeaua era minunată și prima țigară îl ameți cu adevărat. Era frumos cântecul acela trăit aproape total și el se întrebă ce post de radio mai putea difuza acolo Nat King Cole și Brel. Nu știa, dar era frumos. Aceeași stare de fericire blândă pe care o simțise pe drumul de ieri revenea. Se ridică și merse mușcând din corn pe malul nisipos al mării lui. Așa i se părea, pentru că nu erau decât el și pescărușii. Și cerul și valurile.

Ajunse pe un dig lung de piatră. Briza bătea puternic. Îi flutura cămașa, poalele ei îi atinseră obraji și simți atingerea părului ei din nou. Închise ochii și respiră adânc.

Portul era acolo, desigur. Pășii desculț pe marginea digului și apa rece a mării îl înfioră. Amsterdam, apoi faleza aceea, părul femeii, dragostea pe care o simțea clocotind aici și acum, tânjind încă după vis. Ar fi vrut să adoarmă din nou, acolo, dar cafeaua, pescărușii și valurile nu-l lăsau.

Mergând înapoi spre pensiunea aceea stranie se trezi căutând prin buzunare monezile de metal.

-Păstrează banii ăștia. Sunt destui ca să iei altă cameră în alt cartier pentru măcar două luni, îi spuse femeii. Eu plec pe mare și am să vin din

nou, nu uita. Să mă aștepti doar pe mine. Uită de toate, de trecut și de durerile vieții tale... Acum sunt eu, marinarul tău cu ochii albaștri. Mă cheamă Ștefan.

-Vrei să spui că ai să te întorci de pe mare pentru mine ?

-Da. Pentru tine.

Toată ziua pensiunea rămase tăcută și din camera lui nu auzi decât marea. Nici radioul, nici o voce a omului sau a soției lui, poate că vor fi plecat undeva, dar cum ar fi putut oare știindu-l pe el acolo? Nu mai căută răspunsul, dar scrise aproape fără voia lui pe foile albe de pe masă o poveste frumoasă cu un marinar din Amsterdam și o femeie cu păr castaniu și ondulat care îl iubea.

Veni seara, merse atunci la cină dându-și seama că trecuse peste masa de prânz, iar hangiul, sosit acum de unde el nu știa, îi zâmbi înțelegător.

Parcă ar ști despre ce e vorba, se gândi Ștefan, cum naiba face?

-Ați avut o zi plăcută, domnule?

-Da, da, sigur...

-Să nu vă mire că noi nu ne arătăm în timpul zilei. Eu mai merg după mici cumpărături prin oraș, iar soția mea se ocupă cu bucătăria și toate celelalte treburi de aici. Facem asta pentru ca musafirii să nu se simtă deranjați de agitația noastră. Am dori ca șederea aici, la noi, să le fie așa cum nu o au la ei acasă. Acolo problemele vieților lor sunt altele, și le știe fiecare, de aceea vin aici. Simțim că e bine să oferim o altfel de liniște.

-Mulțumesc, domnule Robert, poate că oferiți așa și un alt fel de timp... Iată acum plata pentru ziua aceasta. Cina a fost foarte gustoasă.

A doua bancnotă de o sută luă drumul mâinii fine a domnului Robert și Ștefan primi o înclinare ușoară. Aprinzând una din țigările cele parfumate se simți din nou privit într-un fel ciudat. Rămase cu ochii în ochii hangiului mult timp. Chibritul îi arse degetele. Zâmbi încurcat și plecă ochii.

-Ne-am mai cunoscut cumva, domnule Robert?

-Nu cred, domnule Ștefan.

Prin spatele lui, ca o adiere de aer, o simți trecând pe femeia cu ochii verzi care adunase farfuriile de pe masă. Se întoarse și se simți la fel de ciudat când privirile femeii, ale Mariei, se întâlniră cu ale lui.

-Noapte bună.

-Noapte bună, domnule.

Urcă scara de lemn îngândurat și la o anumită treaptă se auzi un ușor scârțâit. Ciudate priviri căprui, verzi și albastre s-au schimbat acolo, jos, se gândi intrând pe ușa acelei camere numai a lui. Ușa asta nu scârțâie, dar scara da, râse.

Pe masa de lângă fereastră stăteau un pic răvășite paginile povestirii lui. Le așeză una peste alta în ordine, le reciti apoi ca și cum nu le-ar fi scris el. Era o poveste frumoasă.

Visul acestei povești își cere continuarea, își spuse.

Mi-e dor de tine, Maria, dar tu ești acolo, iar eu sunt aici. Voi veni.

II

Noaptea a doua

Mâna lui dreaptă era ferm sprijinită pe timona acelei corăbii frumoase și nu îi mai trebuia nimic altceva decât marea aceea pe care o simțea doar a lui. Din înaltul bord i se părea că plutește asemenea unui pescăruș peste apele începutului lumii și fredona odată cu mișcarea lină a valurilor cântecul copilăriei lui, singur printre ceilalți marinari. Nu îl plăceau și el nu îi plăcea. Nu avea decât grija banilor și a femeilor de prin porturi, fără a mai socoti și băutura. Dar el iubea marea și ceea ce făcea. Era un timonier bun, fusese angajat imediat când i se văzuseră actele și recomandările.

Dar pe nesimțite înțelese că misiunea acestei corăbii puternice nu era de loc pescuitul, ci doar pirateria camuflată. Avusese un șoc atunci când privise de la timona lui pe acei bieți oameni măcelăriți din ordinul căpitanului cu ochii sticloși, cum câteva zeci de vieți fuseseră secerate într-o clipă, fără ca el să poată face nici cel mai mic gest. Trecuse greu prin asta și schimbul lui la timonă, George, fusese singurul care îl înțelesese. Probabil că timonierii sunt mai deosebiți, se gândise el atunci. Pe urmă trebui să participe la orgia generală care sărbătorea victoria, la împărțirea prăzii, bijuterii și bani, după bunul plac al celor mai tari, cei care uciseseră cel mai iute și mai mult. A fost forțat să facă asta, altfel ei l-ar fi ucis cu siguranță pe loc.

Căpitanul cu ochii sticloși însă pricepuse de îndată ce simțea el pentru că era teribil de greu să-și ascundă adevăratele trăiri. Acum abia aștepta să ajungă pe uscat, el și cu celălalt timonier, cu George, măcar avea Dumnezeu grijă să nu fie chiar singur, pentru că știa că nu va fi lăsat viu pentru a nu vorbi. Teama asta era îngrozitoare și fiecare clipă la bordul acelei blestemate corăbii era de câteva ori mai lungă. Nu mai putea fi la

fel după tot ceea ce acum văzuse cu ochii lui, deși îi auzise vorbind pe mulți marinari de asemenea lucruri. Din meseria asta frumoasă a mării făcuseră un câmp de luptă pentru bogății fără număr.

Atunci când au ancorat la Amsterdam a știut că nu va mai urca la bordul acelei corăbii. Seara, după beția cruntă de la debarcare, l-au bătut cu metodă toți cei puși să facă asta de căpitanul cu ochii sticloși, pe el și pe celălalt timonier, George. Omul acela murise. Pe el l-au găsit după trei zile, nu mai avea aproape de loc sânge și viață, dar scăpase. Singura lui grijă în spitalul acela a fost să tacă, cu orice preț să tacă. Numai doctorul acela calm pricepuse care e de fapt rana care îl durea cel mai tare. Dar tăcuse. Aflase de moartea colegului său, George, cu o altă strângere de inimă. La poliție a semnat o declarație formală, cum că toate se petrecuseră la beție și din pricina unor femei. A fost lăsat să plece, dar actele și plata convenită lui dispăruseră. S-a angajat atunci pe un vas de coastă de curse scurte, căpitanul acelui vapor nu avea ochii sticloși și răi, ba dimpotrivă, foarte buni. Îl luă deoparte și află toată povestea lui. Pe Ștefan mărturisirea aceea îl liniști. Tot acel căpitan bun se interesează la administrația navală și îi obține duplicatele actelor și astfel se trezi iar la Amsterdam.

O poveste de marinar cum sunt atâtea altele. Avea doar douăzeci și patru de ani. Dar visul acesta era al lui, dăruit de cineva încă necunoscut.

Dar după bătaia pe care o primise începu să uite din ce în ce mai des.

...Ca un vis, așa e totul, se auzea rostind, răsucindu-se de pe o parte pe cealaltă. Parcă se visa pe el în alte lumi, despre care afla acum asemenea unui copil care descoperă totul.

Poate îmi amintesc așa tot ce am uitat vreodată, își spuse Ștefan prin somn.

Plecase din nou pe marea cea mare, cu o corabie a căpitanului celui bun, pentru șase luni pe care le simțea ca pe șase secole. Dar în inima lui nu se mai afla doar bucuria cea binecunoscută a frumoasei lui mări, ci bucuria nouă a Mariei. Iubea cu toată puterea renăscută a ființei lui tinere și tot ceea ce ochii lui vedeau se lega de această femeie pe care soarta o adusese în calea lui, chiar dacă atunci era într-unul din momentele acelea de gol al memoriei. Poate că tocmai de aceea îl luase cu ea, cine putea ști, poate numai Maria. Simțea cum crește clipă de clipă sentimentul care îl făcea să se simtă mult mai aproape de Dumnezeu și marea îi era sora cea mai bună pentru miile de gânduri ale lui. Cu un singur destinatar, de parcă ar fi scris cu privirea lui albastră pe coala nemărginită a apei. Da, parcă aș scrie în nemărginirea fremătândă a mării, se gândea zâmbind fericit. Știa că acest freamăt e nesfârșit. Din nou îi erau dragi marea și meseria lui, atât că tocmai acestea îl țineau departe de Maria.

Ca un semn, dar de data asta bun, pe timonierul de schimb îl chema tot George, iar căpitanul, știindu-i povestea tristă, zâmbea oarecum tainic și pe el asta îl bucura. Era bine cu acest căpitan, un om bun care parcă îl simțea cum înflorește iubind. Nu întreba însă niciodată nimic și asta îi sporea lui Ștefan respectul.

Călătoria de șase luni îl căli și îi întări trupul și mintea. Timpul l-a socotit doar numărând apusurile, cu bucuria zilei care odată trecute îl apropia de Maria. Avea multe întrebări despre ce va fi făcut ea în tot acest timp, însă o încredere pe care nu o mai cunoscuse niciodată îi șoptea că ea îl aștepta.

Își scria jurnalul de călătorie pe apa veșnic fremătătoare a mării.

...Nu dormea prea bine în patul acestei case, erau parcă prea multe într-un singur vis, dar știa că acesta este începutul. Visul este aici, prezent, iar spațiul acesta este cu adevărat liber.

Se răsuci din nou în aștenutul aspru dar călduros. Afară se auzea numai briza șoptind descântecul nopții și ale mării.

Debarcarea la țărniș a fost ca întotdeauna încheiată cu o beție de pomină. Marinarii se bucurau de stabilitatea pământului și de fetele frumoase. Corabia adusesse mult pește și banii pe care îi primise erau destui. Fugi abia după primul rând de halbe, când nu se putea lua încă la ceartă cu marinarii. Își salută căpitanul și ieși din berăria mare unde mai fusese cândva, de mult de tot. De șase secole.

Merse iar pe strada aceea îngustă, găsi camera lor. Maria nu mai locuia acolo și el știa asta. I se dădu o altă adresă și portăreasa aceea îi explică unde trebuia să ajungă zâmbind larg, de parcă ar fi simțit bucuria și nerăbdarea lui. Se vedea că femeia aceea știe ce este dragostea. Ținea în mână stângă o floare mare și roșie care îi lumina chipul.

Casa unde aștepta Maria era mică și foarte cochetă, avea un acoperiș din țigla roșie și ferestre din lemn vopsit proaspăt la care erau ghivece de flori. Erau foarte vii toate culorile din cauza luminii, așa i se păreau lui. În spate casa avea o grădină mare cu pomi bătrâni și apoi un canal care amintea de Veneția, iar de-o parte și de alta erau case asemănătoare. Privea casa de peste drum, apoi traversă fugind cu sacul lui de marinar saltându-i pe umăr. Deschise poarta, se apropie gâfâind de ușă și ascultă cum îi bătea inima. Ciocăni încet și așteptă.

Maria se ivi în pragul ușii. Uimită, se retrase un pas înapoi. El intră privind-o în ochii mari. Maria îi sări de gât cu brațele și el îi simți părul pe obraz. Îi răsturnă bereta de marinar peste niște vase care se sparseră. El o strânse cu drag la piept, apoi o sărută lung, potolindu-și setea de îndrăgostit. O ridică în brațe și Maria i se păru foarte ușoară. Era el foarte puternic sau ea era mai slabă, încă nu știa.

-Ai venit, îi spuse ea.

-Am venit, cum ți-am promis, răspunse el.

-Vino, marinarule, mi-e foame de tine, spuse Maria sărutându-l pe gură, vino...

Sărutul femeii lui era parfumat cu miresme de flori noi.

Era pentru a doua oară când se trezea ca și când visul ar fi continuat. De data asta ar fi vrut să nu se mai sfârșească. Se acoperi din nou cu pătura de lână peste cap, dar printre firele țesăturii pătrundea lumina zilei noi. Ștefan se ridică plin de viață, cu gândul doar la scris. Se așeză la masă și scrise fără întrerupere trei pagini, pe o față și pe cealaltă, cu un scris mărunț, cu mâna altui om. Poate a celuilalt Ștefan, dar bucuria pe care o simți nu avea margini.

O ușoară ciocănitură în ușa îl trezi la realitatea de dincolo. Era femeia cu ochi verzi care îi adusese tăcută cafeaua la ușă, în așa fel încât Ștefan se scuză că nu coborâse mai devreme. Femeia îi răspunse că se îngrijoraseră un pic, era aproape de prânz și el nu dăduse nici un semn de viață. Avea o voce foarte melodioasă pe care el nu o auzise încă. Privirea femeii ocoli camera și zăbovi pe masa cu foile lui scrise mărunț, nu fără o ușoară surpriză, apoi se îndreptă spre ușa care nu scârțâia niciodată și ieși. Simțea că taina lui nu mai era doar a lui, dar nu avea nici o importanță.

III

Noaptea a treia

Aprilie a fost foarte cald atunci și ei doi se legănau pe balansoar în grădina din spatele casei și asupra lor se scuturau flori de cireș, petale albe și calde ca razele soarelui. Erau fericiți și tăceau ascultând doar bătăile inimii fiecăruia. Ștefan nu mai voia să plece pe mare, iar asta o bucura nespus pe Maria. Vom planta căpșuni aici și vom vinde și cireșele astea la piață, avem acum bani pentru toată vara, apoi vom trăi din profit, îi spunea el zâmbind fericit, iar ea aproape lăcrima pentru asta. Nu crezuse niciodată că poate trăi un asemenea vis. Timpul cât îl așteptase pe Ștefan o vindecase de toate durerile vieții ei aspre. Fusesse puternică pentru lupta aceea a trotuarului pe care o dusesse trei ani, dar acum slăbise și oboseala ascunsă se făcea simțită.

Înțelese că dragostea curată pe care o simțise de cum îl întâlnise pe Ștefan o putea elibera de toate spaimile trupului. Și-l dăruise altora pentru a ajunge până la propriul ei suflet. Iar descoperirea asta o simțea ca pe o înălțare. Ridurile erau acum șterse de pe obrazul pe care apăruseră mult prea devreme. Ștefan simțea schimbarea ei, se bucura, mai ales pentru că îi fusese teamă de ocupația ei veche, cea mai veche meserie din lume și asta într-un port ca Amsterdam.

Acum însă toate erau uitate și se vindeau unul pe altul fără să știe. Doar iubindu-se. Ștefan mai avea doar o mică cicatrice pe frunte, dar părul crescut i-o acoperea.

-Uite, aici vom pune căpșuni, iar mai încolo am să sădesc un măr, dincoace vom pune flori și spre gardul de la vecinul nostru am să pun trandafiri roșii pentru iubiții care îi vor dăruia iubitelor lor...

-Da, Ștefan, așa vom face...

-Te iubesc.

-Te iubesc.

Pe dig, singur, doar cu marea, pescărușii, cerul, norii albi. Și *Maria*. Briza puternică, vuietul și valurile erau respirația *ei*. Privind împăcat și calm, i se păru că valurile erau ca paginile pe care el le scrisese toată dimineața. Va continua povestea acestui vis, abia aștepta seara și apoi noaptea. Numai asta avea importanță acum.

Se întoarse în cameră prin holul cel mare și pustiu, urcă scara și ascultă treapta care scârțâia peste radioul care se auzea încet de jos. Ușa nu scoase însă nici cel mai mic sunet când o deschise, dar el era deja cu gândul la paginile lui.

Urma să continue totul. Tot visul.

IV

Așa cum nu putea înțelege de ce el, Ștefan, se putea regăsi atât de bine în visele nopților petrecute deja sub acel acoperiș, la fel nu înțelegea cine sau ce anume îl purtase până acolo. Întins pe patul tare, cu mâinile sub cap, privea tavanul alb-roz la apus și simțea că e cineva nevăzut, poate încă nevăzut, dirijând destinul lui, ca și pe al celuilalt Ștefan, marinarul din vis. Cineva pe care îl avea de foarte mult timp în el însuși, dar pe care nu-l ascultase niciodată cu atenție. Uite cum se face auzit acum, în felul acesta ciudat, cum mă călăuzește de deasupra mea până aici și îmi deschide porți ale căror chei nu știam că sunt la mine, se gândi. Se pregătea de somn și întâlnirile visului.

Plătise domnului Robert cu o altă bancnotă de o sută ziua dăruită cu acest vis care i se părea foarte frumos. Se culcase devreme pentru că îi era foarte dor de *Maria*.

Noaptea a patra

...Ștefan se ținu de cuvânt și plantă cu bucurie și căpșuni și un mic puiet de măr, apoi aduse răsaduri de trandafiri roșii cumpărate cam scump din piața de flori, dar erau amândoi fericiți văzând cum grădinița aceea se colora. Proprietarul casei le laudă munca, iar ei stăteau pe balansoar seara și legănarea aceea lină îi amintea lui Ștefan de vapoare și de mare, dar în brațele lui era Maria și nimic nu îi putea despărți acum. Apoi, după ce se lăsa seara, mergeau pe malul canalului cu albia din pietre mari și cu maluri pline de copaci bătrâni. Nu vorbeau mult, uneori Maria

fredona un cântec vechi marinăresc pe care îl cunoștea și el. Nu cântase tare niciodată, ci doar în inima lui, la timona corăbiilor, acolo, pe mare.

Maria se schimbase. Era mai slabă, iar trăsăturile feței ei, altădată plină și rumenă și arătând multă sete de viață, se subțiaseră și ele. Ștefan o privea uneori dormind și i se părea o icoană cu ochi mari, cu fruntea înaltă. Descoperirea o altă Marie, numai a lui, așa cum simțise din adâncul ființei lui prima dată. Era fericit și purtat de acest fior nesfârșit care îi umplea inima. Pentru ea va rămâne mereu pe uscat, ba mai mult, va deveni un grădinar model și plin de idei, cu toate cele necesare. Aveau bani pentru câteva luni de vară, apoi va reuși să strângă destul pentru iarnă, pentru chirie și toate celelalte cheltuieli. Va fi bine, sigur că va fi...

Clar, în lumina Soarelui, îi era visul.

Uneori ieșeau la cafeneaua din centru. Ștefan avea grijă atunci să ocolească pe departe Cartierul Roșu. Priveau lumea de pe străzi, trecătorii. Era sigur că nimeni nu îi recunoștea, nu aveau pe nimeni apropiat, nici prieteni și nici rude. Aveau doar Maria pe Ștefan și Ștefan pe Maria. Nimic altceva nu mai conta.

Un alt fel de lume, dintr-o materie încă neștiută. Unde vibrând, despre care nu știa că pot exista. Altceva. Alt fel de trăire...

Cât mai putea continua starea asta de vis frumos nu putea ști, dar paginile se așterneau una după alta din visul fiecărei nopți. Ca un scriitor adevărat, stilul lui deveni doar al lui, cu aceeași claritate pe care o avea amintindu-și visele, cu nimic în plus sau în minus. Nu recitise încă tot ceea ce scrisese și asta pentru că fiecare cuvânt, virgulă sau alt semn așternute pe colile lui erau parte din el.

Ar fi vrut ca și cei doi oameni care îi erau gazde să se bucure asemenea lui, dar de fiecare dată când plătea seara cu o nouă bancnotă de o sută simțea că se așterne o cortină de răceală între ei și el. Dar erau oameni cumsecade și îi respectau intimitatea. Nu-l deranjau de loc, ba

dimpotrivă, îi făceau viața plăcută acolo. Se obișnuise cu fumul acelor țigări auri, cu cafeaua lor bună și îi plăcea muzica de la radioul lor. Era bine.

Mai avea opt nopți din cele douăsprezece. De ce douăsprezece neapărat, se întrebă deodată, dar știa că anul are douăsprezece luni și zodiacul douăsprezece zodii. Alte semne pe care i le dădea acel cineva care-l adusese pînă aici din el însuși.

V

Noaptea a cincea

Într-o seară, când se plimbau pe malul canalului, pe trotuar, în fața lor se ivi pe neașteptate un marinar cu bereta pe cap, cu pantalonii evazați și cu binecunoscutul sac pe umăr. Ștefan privi atent și recunoscu mustața și chipul lui George, timonierul lui de schimb din ultima călătorie. Se bucură și îi spuse Mariei că se vor întâlni cu George al II-lea. O glumă care avea un tâlc amar pentru el, dar pentru Maria nu. Așa îi rămase numele, iar acela se bucură mult văzându-l însoțit de femeia pe care nu o cunoscuse. O simțise însă în starea lui de pe vas, în ochii lui albaștri care erau foarte luminoși atunci, ca și acum.

George al II-lea îi privi pe amândoi cu privirile lui căprui și calde, se bucura nespus și el.

-Copii, întâlnirea asta se cere sărbătorită cu bere, le spuse el și se îndreptară toți trei spre berăria cea mare. Vorbeau mult și Ștefan și el, Maria îi asculta, dar pe drum se lipi deodată foarte aproape de Ștefan. Pașii îi duseseră prin Cartierul Roșu și inima ei se strânse. Ștefan simți, dar trecură mai departe. Bine că nu suntem singuri, se gândi Ștefan.

Guralivul George al II-lea le spunea chiar atunci ceva deosebit de frumos.

-Vedeți voi biserica de colo? Se cheamă Sfântul Nicolae. Pe lângă ea treceam odată cu una din fetele ușoare pe care noi, marinarii, le scoatem uneori la plimbare. Și cum mergeam noi doi veseli de mână unul cu celălalt, se oprește în fața noastră un bătrân cu o barbă căruntă, îmbrăcat sărăcăcios, un pic cocoșat, ne privește cu niște ochi foarte atenți până în sufletele noastre și ne spune că el vede de jur împrejurul nostru o lumină

frumoasă și curată pe care nu o poate vedea toată lumea. Atât ne-a spus, noi am râs la început, poate pentru că eram un pic amețiți de fericire și bere, dar apoi am devenit serioși. Bătrânul ne privea cu ochii lui buni și zâmbea, iar noi am înțeles atunci că eu și fata aceea de lângă mine ne iubeam cu adevărat... Că moșneagul acela ponosit avea puterea de a vedea tocmai asta, în felul lui. Lumina aceea de care noi nu aveam habar. Mulți sunt primitorii, dar puțini dăruitorii, ne-a mai spus omul, dar noi doi nu l-am luat în seamă, eram doar doi nebuni fericiți... I-am mulțumit omului și i-am dat câțiva bani, iar el a plecat. Vedeți voi, am primit de la omul acela un dar de preț, chiar dacă eu și fata aceea ne-am despărțit. Darul de a vedea și eu lumina aceea. Este lumina pe care o aveți și voi acum, în voi doi. O văd, clară și curată și înviorând culorile serii acesteia cu lumini nevăzute de toată lumea. Păstrați-o cu orice preț, Ștefan și Maria. Amin. Hai să bem bere și să ne amețim un pic, mai adăugă George al II-lea.

Au băut multă bere. George al II-lea pleca peste două zile din nou pe mare și era cam trist. Avea să-i treacă, berea are darul de a înveseli. Cei doi marinari erau prieteni buni, doar că Ștefan alesese să rămână pe uscat și să uite de timona lui, aceea care îi făcuse bătăături pe palme. Râse când îi povesti cum avea acum alte bătăături, de la săpatul grădinii, dar George al II-lea îl înțelese. Îi spuse lui Ștefan că de fapt visul oricărui matelot din lume este uscatul, dar că nu o aflaseră încă, tot așa cum visul oricărui matelot din lume este să aibă o femeie iubită aproape mereu.

-Și nimic altceva nu e mai adevărat. Acum mai am și eu nevoie să hoinăresc un timp pe mările lumii căutînd încă, dar să știți că am să mă întorc la mal, spuse, cu un pic cu greutate în glas. N-am aflat decât că buni ne naștem cu toții, dar creștini devenim prin fapte, spuse râgâind, apoi râse, iar Ștefan își aminti de râgâitul lui din ziua când o întâlnește pe Maria.

Se amețiseră cu toții, iar Mariei îi era deodată somn și plecară împreună. George al II-lea îi îmbrățișă așa cum nu mai fuseseră nici Ștefan și nici Maria îmbrățișați vreodată, cu toată dragostea unui prieten

un pic amețit care pleca pe drumul lui către port. Avea lacrimi în ochi și plecă cu pași mari, ducându-și sacul lui cântând în gura mare. Era noapte și Maria și Ștefan se sărutară mult în acel loc. Nu-i vedea nimeni și nici nu le-ar fi păsat. George al II-lea îi apropiase mai mult. Deveniseră mai buni, mult mai buni. Așa simțeau, că vor putea vedea și ei vreodată lumina aceea, cine știe...

Se trezi obosit ca și cum ar fi băut multă bere. Avea un gust ciudat în gură, dar cafeaua domnului Robert se dovedi un adevărat medicament și în dimineața asta.

Atât de clar nu visase niciodată și știa bine că unele vise sunt pline de tot felul de ciudățenii și demoni și de forme nevăzute în orele lucide ale zilelor. Nu erau de loc dimensiuni exagerate și deformări. Uriași gândaci negri și imenși sau alte înspăimântări lipsiseră mereu din visele lui Ștefan. Nu avea nici spaime de netrăit în timpul zilei, nu avea nimic de coșmar în felul lui de a visa. Abia acum se observa cu adevărat pe el. Știuse că îi vor fi dăruite toate acestea prin vis. Somnul, ca o cheie magică. Amintirea visului, dobândită acum. Știuse și primise, ca un contract nescris, încheiat în taină cu cineva necunoscut încă.

Aceași țigară blondă, aromată și amețitoare. Azi avea treabă. Va merge acolo, pe dig și va respira mult. Se apropie de omul de la bar care manevra mașinării lucioase de folosit la preparat băuturile mai speciale. Ștefan nu le cunoștea, dar gesturile omului i se păreau din nou un ritual ciudat. Zâmbi și îl întrebă pe Robert:

-Nu cumva te cheamă George, domnule Robert?

-Nu, domnule Ștefan, dar dacă vă place numele acesta îmi puteți spune așa. Nu mă supăr, să știți.

Zâmbea pe sub mustața lui îngrijită. Semăna foarte bine cu Clark Gable.

-George al II-lea. Ca pe unul din regii Angliei, spuse Ștefan și râse.

-Mulțumesc, râse și Robert.

Pe dig era frig în dimineața aceea și Ștefan respiră mult și adânc. Simțea gustul aerului sărat, privea cerul acoperit cu nori mari, negri și apropiați de apă. Căuta din priviri pescărușii, dar nu îi vedea nicăieri. Se ascuseseră poate de frig. Ștefan se întinse pe nisipul umed cu fața în jos. I se părea că plaja respiră. Sprijinit pe coate privea cerul cu nori, care deodată i se părură a fi un grup de călugărițe. Păreau frunzele palide ale unei imense flori ofilite. Se mișcau împreună în bătaia vântului înalt. De unde venise imaginea asta nu știa, acolo vedea clar în lumina cenușie un grup de călugărițe. Asta știa el.

Se duse în camera lui și mai scrise încă trei pagini pe ambele fețe cu istoria visată a lui George al II-lea. Oboseala îi trecuse și masa de prânz îi făcu bine. Îi fusese foame. Vorbi cu femeia cu ochi verzi și cu Robert despre vreme ca și cum s-ar fi cunoscut de când lumea.

VI

Îl dorea puțin un dinte înainte de a adormi, dar gândul că va trece iar pe la Maria și pe la Ștefan îl adormi liniștit.

Noaptea a șasea

Ștefan stătea leneș pe balansoarul din grădină, aproape adormit, dar știa că era doar un semn pentru una din crizele lui de uitare. Se răriseră de la o vreme, dar el încă se temea de ele. Acum ar fi trebuit s-o strige pe Maria și să-l țină de vorbă, să îi țină trează atenția în orice chip, dar îl dorea capul și nu avu puterea să articuleze vreun cuvânt. Maria făcea treabă în bucătăria lor mică.

Își aminti deodată ce spusese George al II-lea, că buni ne naștem, dar creștini devenim prin fapte. Așa simțea și el. Nu făcuse nimănui niciodată ceva rău, de aceea se gândi aproape adormit că nu are de ce se teme. Bunul George al II-lea...

Adormi și se trezi brusc, un pic speriat că va fi uitat iar cine este și ce e cu el, dar în loc de asta își aminti cum nu se poate mai clar ceea ce visase. Un minut-două, doar atât ațipise. Maria era pe balansoar lângă el, mirosea a mâncare bună și el o sărută.

-Ai visat, spuse Maria, iar în somn mâna ta făcea niște gesturi ciudate, nu știam ce înseamnă asta.

-Scriam ceva pe niște coli albe și curate cu un obiect ciudat pe care nu l-am mai văzut, dar acel obiect scria tare frumos și eu nu-mi pot aminti ce scriam. Scriam mărunț, dar mă grăbeam tare de tot să nu uit ceea ce trebuia să scriu. Eram așezat la o masă care avea în față o fereastră prin care se vedea marea, dar de sus cumva, parcă aș fi fost la etaj. Era marea mea, Maria mea, o cunosc atât de bine... Dar vezi că în vis mă deranja de la scris vuietul valurilor, era poate o mică furtună pe-aproape. Dar eu

scriam de zor și nu mai țin minte ce, parcă eram altcineva, vezi tu că eu n-am scris niciodată prea mult.

-A trecut, acum hai la masă cu mine...

Au mâncat și apoi Maria se apropie de Ștefan, îi cuprinse obrazii cu palmele și îi spuse că are să-i facă un dar, lui, numai lui. Peste opt-nouă luni, un pui de marinar mic și cu ochi albaștri ca ai lui. Maria râdea cu bucurie și Ștefan simți cum genunchii îi tremurau.

Spre dimineață îl trezi deodată vuietul mării în furtună și se sperie puțin. Până atunci fuseseră atât de blânde marea și vremea, dar acum iată că se schimba ceva. La fel ca în vis, ceva se va schimba, se gândi. Vor avea un copil. Se bucura de parcă ar fi primit chiar el vestea asta. Se îmbrăcă repede și coborî afară.

Încă nu se luminase de ziuă și marea vuia foarte aproape. Se duse prin vântul puternic spre țarm. Se lumina greu în dimineața aceea și vedea cadavre de pești mari aruncați din adâncuri, scoici imense așa cum nu mai văzuse niciodată. Resturi de plante acvatice și alge peste tot, șanțuri mari săpate pe plajă din loc în loc, pline cu apă. Furtuna se potolise, dar acum se vedea ce lăsase în urma ei. Îi intră apă în pantofi și îi era frig. Se întoarse. Ușa de la intrare era închisă, încuiată bine. Ciudat, tocmai când el crezuse că era o ușă mereu deschisă, așa cum îi spusese Robert acum cinci-șase zile doar. Lumina de la intrare, de care își amintea foarte clar că era aprinsă când ieșise, îi luminase drumul spre țarm, era stinsă, deși nu era încă ziuă de-a binelea.

Încercă ușa, gândindu-se că poate a trântit-o vântul puternic, dar ea nu se deschise. Asta îl irită, se depărtă de intrare și strigă tare numele lui Robert. Glasul lui nu se făcea auzit în vântul puternic. Nu vedea nici o fereastră luminată și crezu că nici nu a fost vreodată pe acolo. Vântul vuia cu putere, ca un semn greu pentru ființa lui.

Se așeză pe prima treaptă a scării și încercă să se calmeze, deși nu înțelegea de ce era speriat. Se distanțase de vânt și aprinse cu greutate

una din țigările primite și asta îi limpezi agitația. Își simțea părul ciufulit și își trecu mâna peste el. Vântul se opri dintr-o dată.

Da, tot visul acestei nopți fusese altfel.

Mai întâi norii dimineții, imaginea călugărițelor, apoi semnele celui alt Ștefan... Nu înțelegea, dar va scrie. Stinse țigara, simți cum cerul se luminează și privind spre intrare văzu din nou ușa deschisă și lumina aprinsă. Poate visez și nu știu, deși mi-e tare frig...

Urcă grăbit scara și se acoperi cu pătura călduroasă din lână. Adormi din nou.

Acest Ștefan se visă copil la o mânăstire de maici. Aveau ceva pe cap, alb, ca niște aripi. Nu reușea să prindă ceea ce i se păreau a fi păsările lor. Era prea mic și nu ajungea nici până la umerii femeilor acelor. Se supăra tare atunci, iar ele vociferau întocmai ca niște păsări. Țipau la el și îl loveau... El plângea.

Știa că acest vis este doar o amintire a unei dureri uitate. Și nu era un coșmar. Era doar mica lui uitare.

Avea însă de scris repede lecția lui, tema de acasă, a celui alt vis. Furtuna de afară îl făcu să-i ceară lui Robert, aflat la locul lui știut ca și cum nimic nu s-ar fi putut întâmpla, două cești de cafea fără zahăr. Le primi, le duse în cameră și așternu capitolul cel nou, al unei schimbări poate necesare. Își aduse apoi aminte că nu plătitise seara cu bancnota de o sută și se duse grăbit jos, scoase două bancnote de câte o sută din portofel și le întinse mâinii fine a domnului Robert, sub privirea cea verde a ochilor Mariei, soția acestuia.

O cheamă tot Maria, dar are ochii verzi, se gândi urcând înapoi scara aceea care scârțâi așa cum se obișnuise deja, numai la treapta a șaptea. Poate că toată furtuna asta se dezlănțuise doar pentru că el nu plătitise. Cât de frumos se însenina acum...

VII

O lume a singurătății care devine și mai mare atunci când nu îți cunoști părinții, deși ei te-au adus cândva în această lume a singurătății. Se gândea la asta stând culcat pe patul din camera lui, cu mâinile sub cap și privind cerul pe care ferestrele de pe colț i-l dăruiau. Era de un albastru ireal, de parcă marea l-ar fi făcut așa. Ștefan știa că albastrul este o culoare rece.

Acum și-ar fi dorit să știe cine îi fusese tată și cine îi fusese mamă. Poate că de aceea fusese mereu un timid. Nu îndrăznise în viață așa cum făcuseră alții, nu își știa de fapt izvorul energiilor vieții lui. Simțea că acum, călăuzit de însoțitorul nevăzut cu care semnase un contract al tăcerii, va ajunge să-și trăiască părinții pe care îi purta în el.

Dar dacă ești aproape de părinți și de fapt nu-i cunoști? Nu este atunci căutarea și mai grea? Nu sunt de ajuns numai ființele părinților, înfățișarea lor sau ceea ce spun și ce fac, nu ajung astea ca să cunoști un om, doi oameni... Doi părinți mai ales. Probabil că fiind copilul lor îi iubești și asta îți deschide ochii în alt fel. Al inimii, poate, cine știe...

Am să vorbesc cu Robert, poate că eu sunt chiar tatăl, se mai gândi, apoi ațipi în freamătul liniștitor al valurilor. Poate că eu sunt chiar tatăl...

Noaptea a șaptea

Acolo, pe balansoarul din grădină, Ștefan se legăna liniștit. Se gândea că dacă acum ar uita din nou, așa cum i se mai întâmplase, atunci va pătrunde în alte locuri pe care i se părea că nu le poate vedea în starea de veghe. Nu se mai teme de acele locuri și de oamenii pe care îi putea întâlni.

Maria, cu burtica ei care creștea de la o lună la alta, îi mângâia mâna pe care el o ținea pe genunchi. Atunci el se trezi și o întrebă:

-Unde sunt părinții tăi, Maria?

-Părinții mei, se miră ea, ce să îți spun eu acum despre ei... Nu știu decât că s-au dus de pe lume lăsându-ne pe mine și pe sora mea orfane, fără nimic... Sora mea m-a crescut, era mai mare cu cinci ani ca mine, apoi viața pe care o duceam de nevoie, știi, trotuarul acela, mi-a luat-o și pe ea...

Maria se întristă, dar Ștefan îi săruta amândouă mâinile și se dojeni pentru întrebarea pusă. Poate e din cauza visului... Nu-l interesau părinții Mariei, ci doar ea, numai ea, aceea care îl așteptase numai pe el, pe marinarul devenit grădinar. Și ar fi dorit mult s-o ajute să uite acele vremuri, de aceea făcuse popasul acesta al vieții lui în viața ei. Amândoi priveau la mâinile lor împreunate.

-Ai scris din nou în vis? Ai palmele foarte fierbinți, mâna ta tresărea iar când dormeai, spuse Maria, dar n-ai dormit prea mult, doar câteva minute...

-Am fost tot acolo, din nou, am scris iar pe paginile acelea albe și parcă mâinile mele nu erau ale mele, erau mai subțiri, degetele și încheieturile, tot... Și uitându-mă la mâna dreaptă cum scrie cu chestia aia lunguiață, nici nu trebuia s-o înmoi în cerneală, are o peniță care scrie minunat, știi, nu scoate decât un sunet asemănător cu un foșnet... Iar am uitat ce naiba scriam, se supără Ștefan.

-Poate ai să-ți amintești data viitoare, cine știe... Dar părinții tăi, Ștefan? se trezi Maria că întrebă.

-Nu mi-i amintesc, dar probabil că au existat și ei pe lume. Când ne jucam pe maidan, ceilalți copii vorbeau cu ciudă despre tații lor care îi mai atingeau uneori pentru vreo pozna cu palmele lor grele de oameni mari și muncitori. Apoi de bunătățile pe care le făceau mamele lor și din care am mai gustat și eu câteodată... Dar vezi, Maria mea, mie toate astea nu îmi stârneau curiozitatea, ci doar mă gândeam la aceste ființe pe care eu nu

le aveam și care se numeau mamă și tată. Cred că de aia am plecat pe mare, spuse Ștefan râzând. Să-i caut pe apele lumii.

-Acum tu mă ai pe mine și eu pe tine, Ștefan...

-Da, dar va fi un fiu al nostru, numai al nostru.

Palmele lor se întâlniră pe pântecul Mariei.

Nu, nu voia să se trezească... Se răsuci în pat și strânse ochii pentru a păstra visul acolo.

Venea toamna cu frunzele ei galbene și cețuri peste apele canalului, cu dimineți reci când Maria i se ghemuia în brațe ca să se încălzească. Ștefan îi ținea strâns la piept trupul ei cu un alt trup și i se părea că abia așa visează.

Dar lunile treceau. Culeseră roadele primei lor veri cu căpșuni, cireșe și mai apoi mere. Trandafirii încă mai înfloreau. Dar din ce în ce mai firavi și erau totuși căutați la piața de flori. Aveau ceva bani pentru iarnă, dar mai târziul lor era cu adevărat o problemă care îi frământa mintea lui Ștefan și atunci lui i se părea că visul se sfârșește. Dar asta numai lui, nu și Mariei. Maria slăbea.

Dacă e băiat, o să-l cheme Ștefan îi spusese Maria.

Iar când va veni iarna friguroasă, Ștefan va avea grijă de Maria și de casă și va începe să picteze tablouri marine în lumina albă a zăpezii.

Aveau de astă vară un câine și o pisică. Nu știau cum veniseră la ușa lor, nu le chemaseră, dar ele veniseră. Pisica era albă toată și li se părea un bulgăre de zăpadă. O numiră pisica Suzi. Iar cățelușa primi numele de Maia.

Numele astea le născocise Maria privindu-le pe cele două ființe care nu se certau niciodată. Păreau că sunt legate una de alta într-un fel știut doar de ele. Maria știa sigur că pisica Suzi va fugi uneori noaptea prin grădina vecinului lor, dar o ierta dinainte. Suzi e cam filosoafă, zicea Maria râzând. Iar Maia e cea ascultătoare.

Pensiunea asta este un loc al amintirilor, se gândea Ștefan, odată ce atât de bine se simt visele din adâncul ființei. Se trezise chiar în poziția în care adormise și ceasul îi arăta doar cu cinci minute mai mult. Dilatare a stării, asta era visul celuilalt Ștefan. Îl întristase visul despre părinții lui și ai Mariei, dar pruncul lor și gândul la iarna de acolo îl îndemnară să scrie alte trei pagini pe ambele fețe. Penița stiloului nu se va toci decât atunci când cartea visată se va fi încheiat, se mai gândi.

Coborî scara spre cină și observă mirat că treapta a șaptea nu scârțâia decât la urcare. Se întoarse și o urcă din nou. Auzi sunetul, apoi coborî iar pe treapta tăcută, urcă și se convinse astfel. De jos îl priveau ochii lui Robert care zâmbea.

-Bună seara, domnule Robert, pot să vă pun o întrebare?

-Desigur, domnule Ștefan, îi răspunse celălalt cu un pahar din sticlă groasă în mâna lui frumoasă. Era un lichid roșu în pahar și Ștefan se gândi fără să vrea la sânge, dar era doar o băutură și ochii lui Robert scânteiau puțin.

Poate s-a amețit un pic, dar de ce m-ar deranja asta, e dreptul lui.

-Dumneata ai avut vreodată un tată, domnule Robert?, întrebă.

-Domnule, întrebarea asta e ciudată... Da, am avut un tată, dar eu și soția mea am venit până aici de foarte departe, poate de pe Sirius sau din Vega... Nu, glumesc, vă dați seama... Robert făcu o pauză, întrebarea îl dusesse cu adevărat departe, iar alcoolul acela îi ascuțea probabil percepția. Beți un pahar cu noi, domnule Ștefan?

Ștefan privi în ochii sticlind ai omului de dincolo de bar. Se înfioră puțin, nu înțelegea bine cine erau acei noi, poate el și soția lui stranie cu ochi verzi, dar care nu era acolo. Fără să aștepte răspuns, Robert aduse cu mâna lui frumoasă al doilea și apoi al treilea pahar, le puse pe bar și turnă din sticla cu lichidul sângeriului nu mai mult de jumătate în fiecare din cele două pahare.

-Nu vă mirați, va veni și Maria, dar mai are un pic de treabă acolo, spuse Robert arătând spre draperia de lângă scară. Se vede că nu beți cu regularitate, aveți un aer puțin speriat, dar nu aveți de ce vă teme, mai spuse. Ștefan observă cu uimire că ochii lui nu mai sticleau, de parcă omul ar fi făcut asta deliberat. E numai lichior de vișine.

Ștefan luă paharul și îl ridică până în dreptul ochilor. Privită în lumină, culoarea băuturii era cu adevărat superbă. Ștefan se gândi că Robert face tot ritualul acesta cu scopul de a nu-i răspunde la întrebare. Poate că nu ar fi trebuit să-l întrebe un lucru atât de personal.

-Tatăl meu era căpitan de vapor, răspunse Robert. A murit de mult. Iar noi nu suntem altceva decât niște călători prin ființele noastre, domnule Ștefan. Noroc, mai spuse și Ștefan se trezi alături cu Maria, pe scaunul barului, zâmbind de parcă ar fi fost cu adevărat o clientă la bar. Paharele lor se ciocniră cu un clinchet. Apoi toți trei tăcură.

-Cina e gata, spuse Maria.

Din buzunarul de la piept Ștefan scoase portofelul cu un vag sentiment de jenă din cauza celorlalți, alese o altă bancnotă de o sută și o dădu lui Robert. Bancnota era cam veche și motolită, dar se îndreptase stând peste celelalte.

-Mulțumesc pentru ziua aceasta, a fost un pic altfel.

-Toate zilele sunt diferite, d-le Ștefan, ca și noi, să știți, spuse Robert și ochii îi sticleau din nou. Poate că băuse mai mult decât se vedea. Cred că ați lucrat cu spor la carte, nu-i așa?

Întrebare pentru întrebare, observă Ștefan și se simți oarecum amețit de la paharul golit.

-Merge bine, dar mai am cinci capitole, dacă vreți să știți. Sper să v-o pot arăta la plecare, pentru că de asta sunt eu acum aici, ca să o scriu. Este drumul meu, se auzi Ștefan răspunzând.

-Noapte bună.

-Noapte bună.

Urcă scara aceea scârțâind numai la treapta a șaptea și numai la urcare. Era un pic amețit și se gândi la simbolul trepteii a șaptea, dar ar fi dorit ca visul acestei viitoare nopți să-i aducă copilăria.

Se simțea singur.

VIII

Pentru că i se păruse mereu că doarme, începuse a-și aminti visele de pe la șase-șapte ani. Erau vise cu multă apă. Oceane și mări și pe deasupra lor el zbura ca un copil cu aripi, ca pescărușii și norii, plutind chiar și pe vânturile furioase ale furtunilor. Știa el acolo, în vis, că toate furtunile trec și apoi vine mai senin cerul și Soarele e parcă mai nou la fiecare răsărit.

După astea, era băiat mare când văzuse marea pentru prima dată, avea cincisprezece ani și dincolo de Amsterdam marea nu era la fel ca în visele lui, dar era frumoasă pentru el, era vie și fremătătoare cum era și el la vârsta aceea.

Apoi urmă viața, viața promisă lui ca întotdeauna, de alții, nu de el.

Noaptea a opta

Maica Alba era grasă și bună. Avea mereu pe cap acele păsări cu aripile lor pleoștite și asta atrăgea mereu observațiile maicii Tereza, stareța. Maica Alba era grasă și bună și blândă și el știa că din pricina asta era mereu pusă la cele mai grele treburi. Acolo unde trebuia să fie cel mai curat și de obicei era cel mai murdar, era trimisă imediat Maica Alba. Dar serile, atunci când era foarte-foarte liniște și lui îi era un pic frică de femeile acelea îmbrăcate mereu numai în negru, atunci venea maica Alba cu o carte cu coperțile mari, veche de tot și îi citea povești care îl adormeau. Încet, abia șoptit, cu un glas pe care nu-l va putea uita niciodată. Și mai târziu, când maica Alba era foarte obosită și abia mai citea, el îi spuse odată o poveste descoperită numai de el pentru buna maică. Se trezi vorbind la fel de șoptit, să nu audă nimeni-nimeni decât maica Alba, iar când termină povestea lui maica Alba sforăia și el se supăra un pic pentru că nu fusese ascultat. Dar se bucură pentru că aflase

că știe și el povești și nu din cărți, iar una din ele o adormise pe maica Alba așa cum și ea îl adormea pe el. Era bună maica Alba.

În dimineața aceea intră cu lacrimi în ochi, îl îmbrăcă cu mâinile ei aspre și îl duse de mână pe culoarele reci ale mănăstirii până la maica Tereza, stareța. Deschise o ușă foarte înaltă, îl îmbrățișă cu lacrimi în ochi fără ca el să o poată întreba ceva, apoi îl împinse în camera aceea mare și închise ușa înaltă pe dinafară.

El se rezemă de ușă și inima îi bătea foarte tare. Lângă fereastră, cu spatele la el, stătea maica Tereza cu aripile păsărilor de pe capul ei foarte drepte și ascuțite. O vedea, înaltă și slabă. Se temuse mereu de ea. În spatele mesei celei mari, pe perete, se vedea un Isus răstignit pe o cruce. Era mare, atât de mare că lui i se păru un om întreg și se sperie. Alături se afla o icoană foarte luminoasă a fecioarei Maria care îl liniști. Avea ochii foarte blânzi.

-Ia loc, băiete.

Păși pe un covor gros care i se părea că este o apă pe care el mergea. Se așeză cu greu pe un scaun aflat lângă masa stareței. Scaunul era prea înalt, dar deodată văzu oglinda mare de pe perete. I se păru că mai este o cameră acolo și se văzu pentru prima dată pe el, atât de mic pe scaunul acela mare și cu maica Tereza în spate lui.

Pe masă se afla un ziar împăturit, cu un titlu negru și plin de zorzoane caligrafice. Astea îl atrăgeau în chip tainic, dar nu se atinse de acel ziar.

-Ascultă-mă cu atenție, băiete. Atunci când ai fost adus aici tatăl tău pleca pe mare ca și cum altceva mai bun nu avea de făcut. Ai uitat, pentru că erai mic. Acum însă acel om care ți-a fost tată, omul acela nu mai este. Corabia pe care se afla s-a scufundat pe mare. Tu n-ai cum să înțelegi asta, ești prea micuț, desigur. Nouă ne-a spus-o ziarul de pe masă. Tu ai însă ochii inteligenți și albaștri ca ai lui taică-tău.

Glasul maicii era aspru ca ea și lui i se părea că îl zgârie. Venise foarte aproape de el, se aplecase și mirosea a ceva nedeslușit, dar nu a tămâie. Era speriat. Maica Tereza nu era bună, era cam rea, așa știa el. Se privi din nou în oglinda cea mare când maica se duse iar la fereastră și văzu că

ochii lui aveau lacrimi. Erau ca niște mici diamante sclipind pe sticla despre care el nu știa că e sticlă.

-Știm doar că ai șase ani, că te cheamă Ștefan și că părinții tăi n-au lăsat nici o avere moștenire. Știm că vei fi aici până la paisprezece ani, apoi vei merge la o școală de meserii la Amsterdam, noi nu suntem o casă de copii. Atunci când vei fi mare vei afla că ești lăsat pe lume cu un har pe care puțini copii îl au. Am aflat asta de la maica noastră care poate desluși stelele. Ai o limbă de aur cu care vei grăi și vei avea în mâini un condei de argint. Să muncești pentru hrana ta și să scrii pentru sufletul tău și al altora. Nu știu de ce îți spun eu toate astea, nu poți încă să înțelegi. Poți pleca acum, mai spuse maica Tereza de lângă fereastră, cu spatele la el.

Mai privi oglinda care lui i se părea vrăjită și se dădu jos de pe scaun. Se șterse la nas cu palma și la auzul acestui zgomot maica se întoarse dojenitoare cu aripile ei pe cap. Se apropie de el încruntată iar el se dădu cu un pas înapoi.

-Vreau la maica Alba, spuse scâncit.

-Biet copil, spuse maica Tereza și el văzu un mic diamant în ochiul ei stâng, la fel cu cele din oglindă. Vedea oglindit în acel strop una din aripile albe și ascuțite de pe capul maicii Tereza.

-Bine, du-te.

Oare câtă dragoste poate vindeca un suflet de copil?, se întrebă maica Tereza în gând.

Ștefan se văzu mergând prin oglindă până la ușa înaltă. Apoi imaginea dispăru.

Deci se poate, se gândi la trezire. Își dorise atât de mult să-și viseze copilăria. Da, era chiar el copilul din vis și se lămurii de ce văzuse pe cer, în norii zilelor trecute, acele imagini ale călugărițelor. Coborând spre cafeaua d-lui Robert își aminti seara trecută chiar pe treapta a șaptea care nu scârțâi la coborâre. Numai la urcare și acesta este vreun alt semn tainic, își spuse, voi vorbi cu Robert.

Cu cornul în mână se duse iar pe malul mării, acolo era iar senin, dar frig. Se presimțea toamna și acolo, cu brizele reci. Septembrie trecea, iar el mai avea puțin de tot. Un mic mister de visat sau de deslușit, va afla.

Masa din camera lui se umplea de foi scrise pe ambele fețe cu un scris care devenise mult mai format și mai uniform decât la începutul primului capitol.

Începuse cu începutul și acum se afla dincolo de jumătate.

Și îi era din ce în ce mai dor de Maria, abia aștepta noaptea a noua. Copilăria lui îl obosise un pic.

Dar dacă aceasta este doar mica uitare?

Cum poate fi uitarea cea mare?

Doar o imensă uitare... O pierdere a memoriei. De fapt, cum s-o mășori când ai uitat tot?

Un gol, dar plin cu ce anume?

Timpul... Acolo...

Acolo înseamnă loc, spațiu, distanțe, măsurători, cantitate.

Timp înseamnă numai memorie, altfel uitarea nu ar...

Întrebări ciudate îi veneau în minte și se simți obosit.

IX

Noaptea a noua

Poate fi pe lume ceva mai minunat decât lumina?

Ștefan stătea lângă fereastra care lăsa să se vadă întinderea albă a grădinii ninse cu zăpadă nouă și curată. Parcă sporea cu adevărat lumina dinăuntru. Era dimineață și el voia să se apuce de pictat o mare foarte albastră. Zâmbea, pentru că Maria stătea pe fotoliu și burta i se vedea parcă înaintea ei. Ațipise cu capul plecat. Îi căzuse bărbia în piept și lui îi era tare dragă așa. Privi îndelung fața femeii. Se alungise și se subțiasse, avea pleoapele parcă mai mari, fruntea mai înaltă și lui i se păru chiar că poartă o lumină pe fruntea ei. Era de fapt lumina zăpezii albe de afară.

Un portret ar trebui să-i fac, nu să pictez mări albastre...

Totuși, pictă toată ziua un peisaj marin despre care nu putea ști nici el dacă era pictat de mâinile lui sau ale altuia. Apoi se odihni lângă Maria. Închise ochii și se lăsă dus în camera aceea. De data asta nu mai scria acolo, ci doar răsfoia paginile acelea cu un scris care era poate al lui. Nu înțelegea nimic din ceea ce era scris. Se ridică și deschise ușa de lemn și nu se auzi nici un zgomot. În fața lui cobora o scară din lemn. Pășii încet, așa ca și cum s-ar fi temut de ceva, dar la una din trepte se auzi un scârțâit și el se opri. Ascultă atent. Părea că plutește și timpul nu mai există. În fața lui numără șapte trepte până jos.

Se trezi.

După acest vis, Ștefan știu că acolo, dincolo, vremea corăbiilor frumoase cu pânze umflate de vânt trecuse de mult. Era trist.

Cât a ținut iarna, Ștefan a pictat multe mări pe care le purta în el. Mariei îi plăceau mult și el nu îi spunea niciodată de unde știa el să

picteze, pentru că nici el nu știa. Dar a fost frumoasă iarna cu ea și cu pruncul crescând acolo, în pântecul Mariei.

De Crăciun primiră vizita proprietarului casei, care le dădu în dar o lună de scutire de chirie. Îi îndrăgise pe amândoi pentru că erau frumoși, se iubeau și cumințenia asta a lor făcuse să rodească grădina casei lui. Era un om bătrân și cumsecade care nu punea multe întrebări și nu avea copii.

Ce va face Ștefan cu tablourile lui? Voi visa și asta, sigur, mai am trei nopți. I se părea că are de așteptat un episod viitor dintr-un serial de televiziune. Cu exact douăsprezece episoade. Regizat de cine oare, glumi Ștefan în gând.

Pășind pe nisipul plajei, Ștefan se gândea că acolo sunt mici fragmente de scoici, de pești, de oase și mai cine știe câte altele pe care viața le însuflețise cândva, iar acum erau numai firele de nisip ale plajei acestei mări. O trecere și atât...

Eu fac psihoterapia mării, aici și acum. Apa asta a mării, valurile ei, spală totul...

Poate nu este cronologie, ci sincronitate. Poate că totul se întâmplă deodată, ca într-un sâmbure al unei singure clipe. Dar se întâmplă. Se întâmplă numai această clipă.

La bar, Robert fredona încet un vechi tango auzit la acel radio. *Jalousie...* Ștefan îl privi zâmbind și se simți deodată legat într-un fel neștiut cu omul acesta. Îl simțea acum a-i fi foarte apropiat.

-Domnule Robert, omul își gândește visele ori își visează gândurile? Bună seara, iertați-mi întrebarea asta...

Robert îl privi adânc în ochi pe Ștefan. Ochii lui erau căprui deschis și luminoși pe deasupra mustății îngrijite. Și tot semăna cu Clark Gable.

-Cred că amândouă deopotrivă, răspuse. Numai că ne e destul de greu să înțelegem lucrurile astea foarte clar. Avem nevoie doar de

certitudinile simțurilor, nu-i așa? Dar cum visăm? Cu care ochi privim, cu ce urechi auzim și cu care alte simțuri lipsite noaptea de stimulii exteriori? Asta înseamnă oare că visul este mai puțin real pentru noi? Nu, desigur, uneori senzațiile visate ne fac să le simțim mai bine ca în realitatea asta vizibilă, d-le Ștefan, gândiți-vă un pic...

De unde naiba știe omul ăsta toate astea, se întreba Ștefan. Simțea că are dreptate celălalt.

-Le avem pe toate cele de trebuință în noi înșine, d-le Ștefan. Acolo este un univers la fel de nesfârșit precum este cel din afară. Și dacă este un înăuntru, atunci este și un în-afară. Iar noi, se vede treaba că avem așa două feluri de trăiri, una de zi și poate alta de noapte. Amândouă la fel de reale, așa cred eu, numai că omul o uită pe una atunci când o trăiește pe cealaltă... Dar nu vreți mai bine să serviți cina?

-Ba da, mi-e foame, dar și foame de visele casei acesteia. Știți, mi-au priit aceste nopți de odihnă și parcă sunt acum alt om. Mă simt ușor și liber, d-le Robert.

Din portofel o altă bancnotă de o sută luă drumul mâinii fine a lui Robert. Nu știa decât că plătind parcă folosea banii altcuiva.

-Mă bucur să aud asta, domnule. Maria, cina domnului Ștefan, te rog!

Întins pe patul acela al viselor lui, sau poate ale celuiilalt Ștefan, se gândi că nu îl vizitase nici un demon sau alt balaur prin visele lui, niciodată. Asta i se păruse totdeauna frumos. Poate că așa era și acel altul trăindu-și viața de noapte de care tocmai îi vorbise Robert. Poate că așa este sufletul nostru, întocmai cu visele, dar nu ne amintim niciodată totul.

Ca un școlar cuminte, alte câteva pagini se acoperiră cu scrierea lui.

Maria îl rugă pe Ștefan să vorbească cu proprietarul pentru un doctor. Mai avea o lună și urma să nască. Dar copilul care venea o secătuse de

puteri și slăbise mult, așa încât ochii ei erau mai mari și semăna din ce în ce mai mult cu o icoană.

Iar Ștefan pictase vreo douăzeci de mări și corăbii cu pânze albe umfate de vânt, sub ceruri senine sau cu mici norișori albi. Nici ea și nici Ștefan nu știau ce vor face cu ele.

Erau frumoase și Maria se gândi că pruncul lor va avea sigur ochi albaștri.

În altă zi, în plin vis, Ștefan coborî iar dincolo într-o clipă de somn lin. Scara de lemn scârțâia doar când mai avea de coborât șapte trepte. Acolo, jos, zări un om stând la o masă, cu un pahar de sticlă groasă în mâna lui fină și subțire. Ștefan simți în clipa aceea că erau chiar mâinile celui care scrisese acele pagini. Ar fi dorit să se apropie și să îl întrebe ce scrie el acolo, sus, în camera aceea, dar trecând pe lângă omul de la masă înțelese că nu putea fi văzut.

X

Ziua aceea era foarte senină și aerul ei era parcă transparent. Se trezise mai târziu decât de obicei și în timp ce își sorbea cafeaua la masa de jos se gândi că nu ar fi fost de loc rău să se ducă un pic mai departe pe plajă decât de obicei. O mică excursie. Simțea nevoia să vadă mai departe decât putea vedea.

-Ai cumva un binoclu pe aici, domnule Robert? întrebă Ștefan.

-Da, am, răspunse acesta și din unul din dulapurile mici agățate pe perete scoase cu mâinile lui fine un binoclu mare, marinăresc, într-o husă din piele cu curea. Sper că știți cum să umblați cu el, este un obiect rar.

-Fii sigur, d-le Robert, spuse Ștefan vesel. Vederea acelu binoclu îl bucura și presimțea ceva foarte frumos pe care numai binoclul i-l va dezvălui. Să ne vedem cu bine, mai spuse și ieși cu binoclul agățat la gât.

Privi înaintea lui drumul cu plopi pe care ajunsese până aici. Plopii aveau acum o haină de un galben pur și strălucitor în lumina acelei zile. Pășii înainte și apoi o coti către plajă. Merse mult prin lumina aceea. Apoi se opri și privi prin binoclu spre largul mării.

Descoperi o mare parcă artificială, de un turcoaz pur, ca de pe altă planetă. Așa părea prin lentilele binoclului, plină de un relief foarte ciudat. Valurile erau liniștite și cu mici creste de spumă. Se plimbă cu privirea pe linia orizontului apropiat astfel și prinse deodată în vedere o corabie mare cu pânze albe. Părea că stă pe loc sau era foarte departe. O fixă mult timp, până începură să-i tremure mâinile, apoi se așeză pe nisip.

Și eu care credeam că vremea corăbiilor cu pânze a trecut de mult, își spuse. Știa că pe lume se inventase televizorul și odată cu el și serialul. Odată, cândva, rămăsese în aerul acelu timp doar muzica unui radio și pata albă pe albastrul mării. Corabia cu pânze... Se simți trist fără să știe de ce.

Merse mai departe și simți un miros pătrunzător de pește și de alge. Erau pescăruși mulți de jur împrejur. Zburau în cercuri largi, țipând. Văzu un trup neînsuflețit de delfin din care ei ciuguleau și se simți cuprins de tristețe. Delfinul acela era acum hrana păsărilor care lui nu i se mai păreau frumoase. Auzi chiar atunci strigăte ascuțite din larg și văzu o ceată de delfini sărind jucăuși prin apa aceea calmă și săgetând cu spinările lor argintii-albăstrui lumina Soarelui. Era viața cea vie și adevărată care îl înconjura. Îi privi prin binoclu și se gândi că își caută fratele mort. Ar fi putut spune înecat, dar biata făptură a mării murise pe uscat din cine știe ce altă pricină.

Lăsă binoclul jos. Privise din greșeală spre Soare și îl dureau ochii de la lumina sporită de lentile. Închise ochii și privi dincolo de pleoape luminițele portocalii, galbene, rotunde, albastre, ca mici ființe de lumină .

Aici e viața, aceea adevărată, se gândi iar.

Trecuseră câteva ore. Îi era foame, se îndepărtă pe plaja pustie și călcă pe un melc spiralat, plin de zimți rozalii. Se aplecă și-l ridică, era foarte mare și colorat în chihlimbar roz, cu mici creste pe margini. Părea bătrân. Îl puse la ureche din reflex. Auzi ecoul sufletului care călătorise odată prin acea cochilie, apoi i se păru că simte și glasul delfinului ucis de pe plajă. Apoi alte și alte glasuri nedeslușite se făcură auzite și Ștefan luă melcul de lângă ureche cuprins de o emoție stranie, ca atunci când îl priviseră ochii lui Robert în prima zi. Amețise.

Soarele era drept deasupra capului său. Era amiază și el pricepu că toate călătoresc prin lume și prin timp și se întorc la acea sursă originară a vieții, a luminii, Soarele. Lăsau în palmele blânde ale pământului trecerea lor, sub forma scoicii ori a melcului, a nisipului sau a algelor uscate și mirositoare.

Deșertăciune, spusese cineva. Nu, deșertăciunea nu există, așa cum nu poate fi deșertăciune un tren sau un vapor în care faci călătoria. Călătoria spre sufletul cel mare. În aceeași clipă unică.

Atât de mulți Dumnezeui pentru o singură lumină, se gândi Ștefan și se îndreptă spre pensiunea unde își scria cartea. Plecase departe pentru că visul nopții trecute îi era foarte greu de scris.

Dar adusese lumii o carte și primise în dar misterul vieții unui melc.

Noaptea a zecea

Uneori, visul îl purta pe străzile mari ale orașului. Întâlnea câte un grup de marinari îmbrăcați în uniforme albe. Atunci își amintea gustul halbelor de bere din ziua când o întâlnise pe Maria. Trecea mai departe și prin sticla vitrinelor mari se vedea pe el, acum, mereu grăbit spre piața de flori sau spre Maria. Dar nu mai era de mult îmbrăcat în alb.

Noaptea trecută, Ștefan visase un fulger albastru despicând cerul în timp ce el se afla la timona unei corăbii. Cerul era violet, furtuna nu începuse încă, se simțea în aer și el nu-și mai amintea din vis decât mirosul atât de cunoscut dinaintea furtunii și acel magic fulger albastru.

Zăpada albă și nouă îi aminti lui Ștefan de paginile albe scrise în visele lui. Dar întinderea aceea nu avea pe ea nici un semn, cu atât mai mult un semn făcut de vreo mână omenească. Se vedeau doar mici movile albe în relief, erau tufele grădinii de vara trecută, acoperite de aceeași zăpadă albă. Dacă Suzi ar trece pe aici nici nu aș vedea-o, dar ar rămâne cu siguranță urmele mici ale pașilor ei. Ca niște semne ale unui altfel de scris, se gândea Ștefan.

-Să chemi doctorul, spunea Maria, se apropie.

Zăpada aceasta este aceeași apă a ploilor și a mărilor lumii. Se va topi și apoi va veni altă zăpadă, alte ape... Apa, dătătoare de seve ale vieții, se gândea Ștefan.

Apa botezului.

Ca să găsească un doctor se duse să bată la ușa casei vecine, așa cum fusese învățat. Acolo locuia chiar un doctor și veni deîndată când află despre ce era vorba. Se apropia botezul Domnului. Anul nou trecuse.

Doctorul o cunoștea bine pe pisica Suzi, care venea deseori prin grădina mică a casei lui.

Ștefan presimțea în somn că îl va dura. Deschise o clipă ochii și zări numai un întuneric adânc și albastru ca o noapte.

Pe masă stăteau mănușile de piele ale doctorului și o mică geantă. Alături de ele se afla un pachet auriu de țigări aduse din alte țări și Ștefan se simți în mod ciudat atras de ele, dar nu fumase niciodată și acum nu i se părea că ar fi momentul potrivit. Era surprins că se putea gândi la asta tocmai acum.

Maria slăbise mult și nu se simțise bine până azi, când se apropiase clipa nașterii. Dincolo de ușă se auzeau încet glasul doctorului, o voce bărbătească frumoasă și gemetele slabe ale Mariei lui. Apoi, după un timp lung de tot, se auzi țipătul sfâșietor al Mariei. Liniște iar și mai pe urmă strigătul copilului născut. Ștefan era parcă paralizat, dar țipătul copilului îl aduse lângă ușă. Ar fi intrat, dar încă nu îndrăznea.

Doctorul ieși cu o figură serioasă. Avea mâinile mânjite de sânge și se ștergea pe halatul lui alb. Îl privi tăcut pe Ștefan, îl duse lângă masă, luă pachetul de țigări și îi întinse una lui Ștefan.

-Ia una, ai nevoie... E băiat, zdravăn și sănătos, dar Maria... Nu știi dacă va reuși, mai spuse doctorul și își aprinse una din țigări. Părea obosit.

Ștefan se repezi pe ușă la Maria. Era acolo, pe pat, cu pruncul învelit la sân. Foarte palidă, zâmbea mai mult din ochi. Îl privi pe Ștefan și apoi pe copil.

-Să-l cheme ca pe tine, Ștefan... Eu am să plec. Ai grijă de el, are nevoie de o doică, găsește-i-o repede, Ștefan...

Închise ochii, care erau acum adânciți în orbite și Ștefan o îmbrățișă pe ea și pe cel mic. Avea o față roz și i se părea că este din altă lume.

-Chiar este din altă lume, îi răspunse Maria, apoi ațipi.

Ștefan era speriat și doctorul simți.

-N-ai mai trecut prin asta, nu-i așa? O să am eu grijă de toate, îl cunosc bine pe proprietarul casei. Are să se bucure, are o menajeră care cunoaște o doică... Vezi cum are Dumnezeu grijă de toate?

Doctorul își stinse țigara și își scoase halatul, se îmbrăcă încet și îngândurat. Era un bărbat înalt, drept și cu părul cărunț.

-Bucură-te, ai un băiat zdravăn și sănătos ca tine și nimic altceva nu mai trebuie să conteze, mai spuse doctorul tare și rar. Să aștepti acasă, acum fă focul și am să-ți trimit eu pe cineva. Hai, curaj!

Ieși pe ușa casei și Ștefan păru că abia atunci se trezește. Acum ar fi fumat cu sete o țigară aurie, dar doctorul le luase cu el.

Prin deschizătura ușii se furișă repede pisica Suzi cu un pui mic și alb în gură. Apoi mai veni de alte trei ori cu alți trei pui mici și albi pe care îi ascunse cu grijă sub pat. Cățelușa Maia o privea cum îi aduce unul câte unul și părea că are mici lacrimi în ochi.

Ea păzea ușa.

Timpul lui Ștefan se opri.

După cină, Ștefan îi plăti bancnota de o sută mânăii subțiri a lui Robert și ieși pe țarm. Se însera și era Lună plină. Lui i se făcuse frig, scrisese mult dar nu se eliberase de visul nopții trecute. Va continua la noapte, nu visul, ci eliberarea. Dar știa ceea ce avea să urmeze și ar fi dorit parcă să schimbe ceva. Durerile în alinare, moartea într-o trezire, dar nu știa cum s-o facă. Ar trebui poate să contopim visul cu gândul, sau gândul cu visul, un tot complet, solar, se gândi privind Luna plină.

Mai rămâne pe lume doar nesfârșita întoarcere a răsăritului...

Totul e solar, chiar și lumina Lunii vine de la Soare... Știa însă că visul determină gândul și gândul determină visul. Unul pe celălalt, împletindu-se într-o singură ființă. Visarea visării e poate uitarea uitării...

El, Ștefan, nu avusese niciodată coșmare.

-Privește marea, d-le Ștefan, îi spuse Robert la întoarcere. Era aplecat peste paharele lui și nu i se vedeau ochii. Este apa fără de care nimic viu nu ar exista aici. Și ea curge, curge și atât timp cât va exista va curge mereu. Întocmai ca viața. Apa e sfântă, d-le Ștefan, zise Robert ridicând privirea care îi sticlea un pic.

A băut din nou, dar e lucid, se gândi Ștefan.

-Noapte bună.

-Noapte bună.

Și din nou auzi treapta a șaptea scârțâind, dar ușa camerei lui nu scoase nici un zgomot și înțelese că era chiar ușa pe care el trebuia să intre. Intră pe ușa aceea ca și cum ar fi ieșit dintr-o închisoare. Cheia o avea numai el.

Au făcut în ziua aceea a botezului Domnului un botez al pruncului Ștefan și o slujbă de înmormântare pentru Maria. Apoi au dus-o la cimitirul săracilor, lăsând pe zăpadă urme albe de pași.

O potecă tristă, așa cum erau trandafirii înghețați din grădină.

Pruncul a fost dat doicii de la casa proprietarului.

Acel om nu avea copii.

Un vis scurt. Mic. Așa e poate numai mica uitare.

La miezul nopții, Ștefan așeză peste ultimul lui capitol o coală albă, ca să acopere totul.

Cartea lui de până aici i se părea doar un sumar, o mică imagine dintr-un film lung. O fotogramă. Îi plăcea cuvântul ăsta, fotogramă, dar știa că

nu poate arăta totul. Totul trăit. Vedea prin punctele imaginii, ale fotografeii, ceea ce doar ochii lui știau că există. Atomii acelei substanțe atât de sensibile la lumină, atomii cei mai mici, care nu se mai pot divide, lui i se părea că se multiplică la nesfârșit. Din pricina lacrimilor lui, sporeau, creșteau și se înmulțeau devenind un întreg cuprinzător al fotografeii. Atomul fotografeii. Lacrimi în ochi. Prin apele lor cristaline i se păru că ține în mână nu un singur stilou, ci mai multe, cu mai multe mâini drepte.

Acesta este visul, își spuse. Trăirea.

Stiloul avea un capac din argint lustruit pe care îl vedea pentru prima dată. Strălucea.

Un condei de argint, i se păru că aude de foarte departe.

Adormi.

XI

Ștefan se gândea cât de greu este să-ți amintești tatăl. Iar în dimineața asta, cea de-a unsprezecea, ar fi dorit să picteze ceva frumos. Nu pictase însă niciodată și renunță. Îl rugă pe Robert să îi aducă la masa de prânz o bere blondă, din cele mai bune. Olandeză, ba chiar două sau trei, pentru că poate va bea și el. Își termină cafeaua, luă cu el cornul și ieși salutând grăbit.

Ar fi vrut să nu scrie capitolul nopții trecute.

Noaptea a unsprezecea

La mijlocul lui ianuarie, pe un viscol teribil, la ușa lui bătu cineva și Ștefan se desprinse cu greutate din colțul camerei, acolo unde se refugiase de câteva zile. Venise la el paracliserul cimitirului, un om bătrân și cum ajunsese la el pe viscolul acela Ștefan nu putea încă pricepe. Dar omul se vede că ținea totuși la el. Îi aducea de mâncare și văzându-l așa de înghețat îi aprinse un foc adevărat în sobă și cu o voce blândă îl îndemnă să mănânce. Ștefan era palid ca un mort și atunci omul acela îl hrăni cu lingura, ca pe un copil. Ștefan își aminti atunci și rosti greu numele fiului, numele lui, iar paracliserul dădu din cap zâmbind. Era bine și sănătos copilul. Ștefan mănăcă tot.

A doua zi veni doctorul și privi cu atenție tablourile împrăștiate pe lângă fereastră. Poate că lumina zăpezii le dădea o altfel de culoare, pentru că doctorul le privi surprins. La fel se uită și la Ștefan. Era nebărbierit și cu ochii încercănați. Prin camera aceea se plimbau niște grămăjoare mici și albe de pui de pisică, iar doctorului i se părură cu adevărat niște îngeri de care lui Ștefan nu părea că îi pasă. Mieunau cu glasuri subțiri pentru că le

era foame. Doctorul simțea că se va rupe ceva în omul care pictase atât de frumos marea. Îl îndemnă să se hrănescă bine, să se înzdrăvenească și la primăvară să plece din nou pe mare.

Doctorul spusese că e mult mai bine așa. În ziua aceea viscolul încetase. Dar nici lui Ștefan nu îi auzi vocea.

Stând ghemuit în colțul camerei, ascuns acolo unde i se părea că doar plutește prin trupul lui, Ștefan simțea că Maria nu avusese nimic pe lumea asta. Și totuși de la ea primise totul.

Aceasta este clipa, fragmentul de timp.

Fotograma de timp, se gândi Ștefan printre cioburile visului și se răsuci din nou în pat. Se simțea ca un călător plimbat în sensuri opuse pe un drum care totuși era numai al lui. Locul și patul care îl găzduiau erau numai calea de înțelegere.

Lui Ștefan îi crescuse mult barba pentru că nu mai trăia pentru trupul lui. Dar într-o zi îl duru atât de rău capul încât trebui să iasă la aer, spre aer sau farmacie. Durerea nu părea a fi un alt vis. Mergea amețit de durerea de cap și la un colț de stradă se trezi apucat de mânecă de cineva. Era George al II-lea. Abia îl recunoscuse și cu greu îi spuse prin ce trecuse. Vorbea, știa că vorbește, dar fără să-și audă glasul și i se părea ciudat cum înțelege celălalt. George al II-lea îl ascultă, apoi îl duse la prima cârciumă și de nevoie îl îmbătă aproape cu forța. Bea cu mine, frate, spunea el, turnând pahar după pahar din acel alcool ieftin și tare. Ștefan bea fiecare pahar fără a auzi nimic. Îi era foarte frig. Apoi George al II-lea îl duse pe Ștefan până acasă, cu greu, mereu pe alte străzi ale orașului pustiu și întunecat, pentru că nu știa unde locuiește. Acolo îl puse pe pat, îl acoperi bine, aprinse focul. Rămase cu el, stând lângă soba care duduia. Ștefan părea că vede în el pe altul și bolborosea ceva despre o pisică albă. George al II-lea nu reușise să se îmbete, dar aștepta

descărcarea lui Ștefan. Nu-i spuse nimic despre oamenii cu uniforme întunecate de care fugiseră. Îi urmăreau cu carnete de amenzi în mâini și cu caschetele lăsate pe spate. Fluierăturile lor încă îi mai răsunau în auz și i se părea chiar și lui Ștefan că le aude. Și tropotul cismelor în noaptea rece.

Ștefan începu cu adevărat să plângă abia spre miezul nopții. Apoi adormi gemând greu.

Dimineață, George al II-lea îi lăsă scris un bilet :

„Du toate tablourile la Muzeul Regal. Lasă-le acolo și du-te pe mare. Doar ești marinar. Ai încă lumina aceea în tine. Îți amintești, nu-i așa?”

Semnase: George al II-lea.

Apoi plecă.

Ștefan simțea prin somn agitația visului și auzea glasurile marinarilor cântând. O singură legătură putea găsi între stările și crâmpiele acestea. O singură legătură, ațipită, ascunsă adânc în el, dar trezindu-l pe celălalt Ștefan la viață. Era chiar el, trăind realități paralele, încrucișate în ființa lui de când se născuse. Aveau încă un miez tăinuit, dar știa că deslușirea fiecărei realități trebuie să vină prin colile albe, acoperite de visul lui cu scris mărunt.

Februarie se încălzi și se apropia o primăvară timpurie. Ștefan se simțea mai bine. Veneau la el fie paracliserul, fie doctorul (care îi dădu în mâncare niște medicamente fără ca el să afle) și îl ocroteau cum puteau. Începuse să viseze din nou și își aminti crizele lui de uitare. Pășea mai sigur și trupul i se întemeia la loc. Mergea din nou în camera unde nu știa cum mâinile acelea, care nu erau ale lui, scriau pe niște foi albe și curate cu un stilou din argint. I se părea atunci că este chiar el.

Și îi simțea cu adevărat alături pe toți ceilalți, pe Maria, pe George Întâiul și pe George al II-lea, pe doctorul cu chip deja cunoscut, deși nu

știa de unde, pe paracliserul tăcut și cumsecade. Pe căpitanul cu ochii sticloși și pe acela cu ochii buni. Chipuri încă neamintite, uniforme negre și cu fireturi și mustăți mari. Deasupra se roteau maica Alba și maica Tereza. Uneori simțea în urechi vuietul vântului și al vieții printr-o cochilie de melc și fâlfâit de aripi de pescăruși. Ochii albaștri ai fiului luminau parcă totul.

Merse la Muzeul Regal cu un pachet mare de tablouri. Îi rugă pe cei de acolo să le primească. Fără bani, doar să le păstreze. Trebui să-și spună numele și toată povestea lui, deși nu voia. Dar oamenii aceia cu mustăți mari și barbișoane, purtând manșete foarte albe și câte un monoclu îl plăcură tare mult. Și oricât de ciudat i se păru lui, întocmiră un proces verbal de primire. Plecă obosit ca după o boală pe care nu o înțelegea și ajunsese pe alte căi aproape de port. Respiră adânc mirosul acela de care abia acum îi era dor.

Acasă adormi adânc și o visă pentru prima dată pe Maria. Nu își aminti decât că îi spunea să aibă grijă de Ștefan, iar el crezu că era vorba de el. Genunchii îi tremurară când își aminti iar de copil. De copilul lui și al Mariei.

Auzul lui Ștefan prindea zgomotul unei ploii îndepărtate pe un acoperiș de țiglă. La mansardă, seara. Știa doar că e toamnă.

În ziua aceea se duse la cimitir. Tot drumul a avut-o alături pe cățelușa Maia. Era încă ger, așa i se părea lui Ștefan. Aburul respirației care îi trecea prin piept nu erau vis. Cățelușa l-a urmărit până aproape de cimitir, apoi trecu în fața lui și el se miră cum știa atât de bine să-l ducă la mormântul femeii. I se părea că plutesc, el și Maia, pe zăpada albă și luminoasă, dar urmele mici ale cățelușei îi arătau că pășiseră cu adevărat.

Rămase culcată acolo, scâncind încet, pe zăpada care se topea în jurul trupului ei mic. El a lăsat pe zăpada curată o singură floare.

Cățelușa Maia nu se mai întoarse acasă și Ștefan nu băgă de seamă decât când închise poarta. Tăcu, privind în urmă și părându-i-se că îi aude scheunatul îndepărtat.

Merse împreună cu paracliserul la doica din casa proprietarului. Era o femeie pe care el știa că o cunoște de mult, din alte locuri. I se părea că aruncă lumină în jurul ei. Femeia i-l arată pe Ștefan. Copilul îl privi cu ochi albaștri și-i zâmbi cu toate gingiile lui, apoi îi apucă un deget și i-l strânse tare de tot fără să-i mai dea drumul. Ștefan tatăl se temea să-l atingă.

Cred că e cel mai bine să-l duceți la o mânăstire, îi spuse doica, dar el nu îi auzi vocea. Însă știa. Proprietarul casei lor, acel om fără copii, îi dădu dreptate, tăcut.

Ușurare a unui timp bolnav. Simțea el, prin celălalt. Mai era necesară numai o primăvară, dar *Maria?*...

În martie se hotărî să plece. Se bărbieri de barba aproape căruntă și înțelese atunci că nu trecuse decât un an. Găsi actele de timonier de primă clasă și fu angajat imediat pe un vapor mare, chiar dacă el le spuse că nu mai fusese pe mare de un an. E nevoie întotdeauna de timonieri buni, i se răspunse.

Puii pisicii Suzi se plimbau ca bulgării de zăpadă prin curtea care era doar pământ umed după iarna care trecuse.

Vaporul mare, pe mare, l-a însănătoșit deplin. Simțea că nu se întâmplase parcă nimic și marinarii, tovarăși de-ai lui și oameni ai mării, îl primiră bine. Se împrietenii cu câțiva.

Marea era încă rece, dar culorile ei erau proaspete și aerul tare. Odată, când erau de mult în larg, seara, în cabina lui, află că e aprilie. În noaptea

aceea o visă pe Maria așa cum nu i se mai întâmplase până atunci. Îi vorbea cu o voce clară, cu un ecou pe care nu îl mai auzise vreodată. El asculta, ea îi vorbea de lumină și de pace, de un fel de fericire mereu știută, dar uitată numai acolo, la ei, zicea. Ascultă cum ea îi spusese de un vârtej ceresc. Nu înțelegea, dar asculta vrăjtit. Acel vârtej mi te va aduce, tu ești cu mine, dar nu știi încă. Vezi tu, Ștefan, nu există aici și dincolo, lumea asta și lumea cealaltă, sunt doar una, dar voi ați uitat. Să urmați vârtejul acela și să vii...

Visul se destrămă și el rămase mult timp treaz. Vedeau în fața ochilor chipul luminos al Mariei, așa cum era înainte de naștere. Semăna cu o icoană.

Voi veni, Maria, voi veni. Poate că nu sunt două lumi, ci una...

Visul acesta, episodul acesta din serial are și el mai multe episoade mici. Iar fiecare episod mic are altele în el, mai mici și ele, din ce în ce mai mici... Până la ultima moleculă a sării aceleia de argint sensibilă numai la lumină. Încrucișări ale unui scenariu? Regizorul lui personal...

Clipe din clipă. Vis din alt vis.

-Vă place berea, d-le Ștefan?

-Foarte bună și mai ales foarte blondă, zâmbi Ștefan. Hai să bei și dumneata una cu mine.

-Da, mulțumesc. Mâinile subțiri ale lui Robert aduseră un alt pahar înalt, turnă bere din sticla cu o emblemă regală. Lui Ștefan îi erau binecunoscute mâinile acestea acum. Le mai văzuse prin visul tatălui, acolo, în camera de sus.

-Dumneata scii, nu-i așa?

-Nu eu scriu, d-le Ștefan, ci dumneata. La fel fac toți clienții care vin aici, spuse Robert sorbind încet din bere. Zâmbea ușor. Pe mustață îi rămase o dâră de spumă și lui Ștefan i se păru simpatic și misterios. Oare știe?...

-Eu nu știu, dar Maria știe... Ea face curat în camera dumatăle și mi-a spus de foile de pe masa dumatăle. Și pe urmă mi-ai spus chiar dumneata, nu-ți amintești? Luă un șervet de la bar. Lui Ștefan i se păru a fi un om scund. Nu, nu își amintea. Robert se ridicase, dar acum lui Ștefan i se păru că acolo, după barul lui, Robert stătea pe vreun grătar din lemn ca să ajungă mai bine până la client. Nu știa. Robert se așeză alături, pe un scaun.

-Cred că eu de fapt mi-am visat cartea, d-le Robert, spuse Ștefan cu privirea în berea aurie din pahar.

-Se prea poate, d-le Ștefan, dar Maria știe cel mai bine. Ea de obicei e foarte discretă, știi... Asta îmi place la ea. Numai ea cunoaște în întregime casa asta și toate colțișoarele ei. Numai ea.

Ștefan asculta. Simțea gustul bun al berii și ameteala plăcută. Și nu mi-a plăcut niciodată berea, dar asta e bună cu adevărat. Ca în acea imagine, fotograma lui, simțea ceva nerostit de Robert, dar pe care doar el, Ștefan, trebuia să îl audă. Numai ea, numai ea... Rotea paharul aburit în palme și își aminti sosirea aici, prin arșița aceea întârziată de septembrie. Acum venise octombrie.

-Am să mă retrag, d-le Ștefan, mai am un pic de treabă, spuse Robert, mulțumesc pentru bere. Se ridică și nu mai era chiar așa de scund. Sau era de vină berea. Ștefan nu știa și își spuse că nici n-are importanță.

-Noroc, spuse Ștefan ridicând paharul aproape gol.

-Noroc, da...

Robert luă o greblă de undeva de după bar, ieși pe aleea cu plopi și începu să adune frunzele uscate în grămezi. Ștefan îl privea prin fereastra

Înaltă și prin distanța sticlei dintre ei înțelese că frunzele vor fi aprinse. Că fumul lor se va ridica drept spre cer, drept în sus, pentru că nu adia nici o boare de vânt. Fumul acela îi aduse aminte de țigările aurii și aprinse una. Ameți mai tare și își spuse că e atât cât trebuie ca să-și poată scrie capitolul. Altfel nu ar fi putut.

Înainte de a urca scara lăsă bancnota de o sută pe masă, sub paharul de bere. Plata lui pentru acea zi. O va găsi Robert, cu siguranță. Nu va coborî la cină. Scara scârțâi la urcarea celei de-a șaptea trepte. Se obișnuise cu asta.

Fugea după un nor mic și alb pe strada mare. Înaintea lui, pe cerul senin, norul îl chema cu puteri tainice. Lui Ștefan îi părea viu și pașii lui se depărtară de oraș. Drumul urca în partea stângă și piciorul i se împiedică de un gard mic, dar nu se opri. Norul fugise jucăuș către dreapta, dincolo de drum. El avea în mâini un aparat de fotografiat și se temea că nu va putea fotografia norul mic și alb. Se grăbea și picioarele îi lunecară deodată pe o lespede mică de piatră. Se scufunda în pământul moale sub greutatea lui. Călcă speriat într-o parte și văzu atunci că piatra era o lespede de mormânt spartă, cu inscripții vechi în relief și acoperită de mușchi verde pe margini. Pe lângă piatră pământul părea că se deschide și Ștefan se temu de cimitirul acela. Fugi înainte și în dreapta lui văzu clădirea mare a Muzeului Regal de Artă, cu cele două coloane sprijinind frontonul pe care era scris ceva. Norul se ascunse după clădirea masivă, care se înclina încet în partea stângă. Nu știu dacă se teme de clădirea care se prăbușea sau de norul pierdut. Acolo, în muzeu, norul se ascunsesese cu un temei știut doar de el. Totul i se păruse a fi o chemare și acum vedea în jurul lui doar cimitirul pustiu, cenușiu și vechi. Cerul era încă senin. Înțelegea un fel de mărturisire a norului și fuga lui către piatra spartă, cu semnele ei. Era tot acolo, iar pământul părea că se deschide de

jur împrejur. Ștefan citi semnele de pe scoarța înăspriță de timp și crăpături. Își aduse aminte de colile albe și se întristă.

Transpirase. În mâinile lui aparatul de fotografiat tăcea. Nu reușise să prindă norul. Și totuși teama îi era atât de nouă și vie, încât Ștefan făcu drumul înapoi respirând greu. Obosise și îl urmărea tăcerea nevăzută a cimitirului. Nu îndrăznea să privească înapoi, te teamă să nu vadă muzeul prăbușit. Ploaia care începu îl făcu să înțeleagă că se înserase. Era binefăcătoare, ca și spălarea aerului care îl înconjura pe Ștefan. Aparatul de fotografiat plângea.

Ștefan se surprinse întrebându-se în vis dacă va găsi vreodată o fotografie cu tatăl lui. Undeva, prin arhivele marinei, necercetate încă, sau prin cine știe ce album cu poze vechi, îngropate ca într-un cimitir al memoriei cuiva. Ca o clădire de muzeu, care, prăbușindu-se, dezvăluie privirii cerului tot ceea ce vitrinele lui de sticlă acoperiseră ani peste ani. Simțea că poza tatălui era foarte îngălbenită, cum putea fi pe vremea corăbiilor cu pânze. Reveni la visul oprit o clipă.

Vârtejul din cer a fost ultima furtună pe care a trăit-o Ștefan. La timonă, singur, noaptea, fulgerul îl atinse. Nu simți nici o durere, nu auzi nici măcar tunetul întârziat. Se ridică lin spre brațele de lumină ale Mariei, care îl aștepta. Se gândea, urcând, la marinarii de pe corabie. Să nu sufere. Se gândi apoi la Copilul Ștefan și în urcare își aduse aminte că în anul acela Paștele era în aprilie. O reînviere, asta simțea în clipa aceea. Maria și cu el se contopiră într-o singură și deplină ființă de lumină.

În altă stare a lumii trecuseră doar douăsprezece nopți. Din aceeași singură clipă, a aceleiași fotograme.

Ștefan putea înțelege acum de ce Muzeul Regal de Artă îl căutase prin curier special timp de câțiva ani. Putea înțelege cum primise cele douăsprezece bancnote de câte o sută de la domnul cu mustață, barbișon,

monoclu și manșetele atât de albe. Putea înțelege că făcuse exact ceea ce trebuia cu banii aceia. Clădirea muzeului se îndreptase astfel, aici.

Acum, aici, astfel. Clipa.

Pentru episoadele astea, pentru fotograma aceasta, tehnica potrivită ar fi sepia, se gândi Ștefan. Sepia e un animal marin. Sunt la mare, nu-i așa?

Se simțea mai bogat cu un tată și o mamă, nu cu cele douăsprezece bancnote de la muzeu. Douăsprezece nopți.

Aceasta este doar mica uitare. Mica revenire a memoriei apropiate.

Era ultima noapte, cea de-a douăsprezecea și Ștefan ar fi vrut să doarmă fără nici un vis. Îl ajută berea.

XII

Ziua a douăsprezecea

Își luase toate bagajele, văzute și nevăzute, scrise și nescrise încă. Se întoarse de lângă ușa pe care se pregătea să iasă pentru ultima oară. Se gândea că poate totuși, măcar acum, ușa aceea va face vreun zgomot. Pleca, asta simțea. Amărăciunea dulce și melancolică a unei despărțiri necesare pentru un alt început. Roti privirea prin toată camera aceea care-l adăpostise douăsprezece nopți. Pe cele două ferestre mari încă se vedea marea de sus, de la etajul unu. Ștefan se gândi că unele lucruri nu se schimbă decât atunci când omul poate simți schimbarea. Ieși.

Scara aceea se întâmplă să scârțâie la treapta a șaptea numai atunci. Ștefan nu mai dori să urce înapoi și să coboare iar ca să se convingă. Știa. Trecu pe lângă bar, prin holul mare și liniștit. Radioul cânta liniștit.

În fața scării de la intrare stăteau Robert și Maria, unul lângă altul. Îl așteptau.

-Radioul acesta al dumitale este vrăjit, sau așa reușește el singur să creeze stări deosebite, domnule Robert?

-Nu știi, d-le Ștefan, sau nu știi încă. Cred că este doar un aparat de radio obișnuit.

Se priviră câteva clipe în tăcere toți trei. Ochii mari și verzi ai Mariei aveau ceva magic. Ștefan se fâstâci, dar tăcu.

-Poate ne vom mai vedea și altădată, domnule Ștefan. Noi ne-am bucura, spuse Robert și îi cuprinse umerii Mariei cu un braț.

-Aș pleca într-o cursă solitară pe un vapor mic cu pânze pe marea asta frumoasă, spuse Ștefan. De fapt, acum vine iarna și nimic nu mă poate împiedica să visez asta la gura sobei, nu-i așa? Sigur că aș vrea și eu să mai revin, am aflat cât de bine este să fii măcar un pic așteptat de cineva. Doamnă Maria, domnule Robert, rămas bun.

Își strânseseră mâinile și atunci Ștefan îi văzu pe amândoi într-o lumină de care tocmai aflase pe căi tainice.

George al II-lea, își aminti el și se bucură.

-Drum bun, domnule Ștefan.

Porni pe drumul presărat cu frunze galbene de plop amestecate cu cenușa frunzelor arse. Simțea că pășește către tatăl lui, Ștefan, și mama lui, Maria. Trăiseră prin el în paginile cărții. Miroseau frumos frunzele arse. Se întoarse și îi văzu pe cei doi făcându-i semne de drum bun. Maria și Robert, cu mâinile lui subțiri. Ștefan zâmbi și le răspunse fluturându-și mâna. Lumina aceea încă se vedea în jurul lor. Pleca de acolo cu un mister deslușit, spre un alt mister, poate nenăscut încă.

Amsterdam sau oricare alt loc din lume, se gândi. Ștefan începuse cu începutul și se pregătea să continue. Să continue, mereu, chiar dacă vremea corăbiilor cu pânze trecuse de mult.

Rămăsese pe lume doar nesfârșita întoarcere a răsăritului.

Târgoviște, septembrie, 2010